

DEUTSCHE GRAMMATIK IM ÜBERBLICK

Obsah

Výslovnost a pravopis německých hlásek	4
Přízvuk.....	4
Samohlásky	4
Souhlásky.....	5
Slovesa	6
Pomocná slovesa	6
Způsobová slovesa a sloveso „wissen“.....	7
Přítomný čas	9
Rozkazovací způsob	11
Odlučitelné a neodlučitelné předpony	12
Zvratná slovesa	13
Budoucí čas.....	14
Préteritum	14
Perfektum	16
Plusquamperfektum	19
Přehled tvarů sloves.....	20
Užívání časů a časová souslednost.....	23
Trpný rod (pasivum)	25
Příčestí a přívlastkové vazby	27
Konjunktiv préterita	29
Konjunktiv plusquamperfekta	31
Konjunktiv I	32
Druhý budoucí čas	33
Zápor	34
Podstatná jména	35
Člen podstatných jmen.....	35
Skloňování podstatného jména	37
Množné číslo podstatných jmen	38
Vlastní jména.....	38
Zeměpisné názvy	39
Přídavná jména	42
Skloňování přídavných jmen	42
Stupňování přídavných jmen a příslovcí	44
Zpodstatnělá přídavná jména.....	46
Zájmena	47
Zájmena osobní.....	47
Příslastňovací zájmena	48
Samostatně stojící zájmena	48
Tázací zájmena	49
Neurčitá a záporná zájmena	50
Zájmeno “einander“	51
Předložky	52
Předložky se 3. pádem	52
Předložky se 4. pádem	53
Předložky se 3. nebo 4. pádem	53
Časové údaje	55
Místní údaje	57
Předložky s 2. pádem	58
Číslovky	60
Číslovky základní	60
Číslovky řadové	61
Ostatní číslovky	62
Příslovce	65
Zájmenná příslovce	65
Směrová příslovce	66
Citoslovce	67
Skladba	68
Slovosled v německé větě.....	68
Souvětí souřadné	70

Souvětí podřadné	71
Věty příčinné	72
Nepřímé otázky	74
Věty přípustkové	74
Věty způsobové	75
Věty účelové	75
Věty časové	76
Věty podmínkové	78
Věty srovnávací a účinkové	79
Dvojicové spojky	80
Infinitiv	81
Infinitiv prostý a závislý	82
Slovesa „haben“ / „sein“ a infinitiv s „zu“	83
Infinitivní konstrukce s „zu“ a „um ... zu“	84
Infinitivní konstrukce se „statt ... zu“ a „ohne ... zu“	85
Sloveso „scheinen“	86

VÝSLOVNOST A PRAVOPIS NĚMECKÝCH HLÁSEK

(Aussprache und Rechtschreibung der deutschen Laute)

Samostatné hlásky v abecedě (s Alphabet) čteme jako v češtině s výjimkou v- [fau]; j - [jot]; q - [ku:]; z - [cet]. Ch není samostatná hláska (slova začínající na ch hledáme ve slovníku pod c.) Písmeno ß se hlásuje jako [escet].

PŘÍZVUK

Bývá na první slabice a je silnější než v češtině, konce slov bývají naopak oslabené haben [habən].

Některé předpony (be-, ge-, emp-, ent-, ver-, zer-) jsou nepřízvučné entschuldigen [ent'šuldigən].

Složená slova mají více přízvuků Wirtschaftskreislauf ['virtšafts'krajslauf].

Cizí slova většinou zachovávají původní přízvuk Republik [repobl'ik].

Větná melodie se příliš neliší od češtiny.

SAMOHLÁSKY

Dlouhé samohlásky

v přízvučných slabikách na konci slova: da, wo, du

před jednoduchou souhláskou: den, wer, haben, Name

před dloužícím h (uprostřed slov před souhláskou): fahren, ihr, Bahn

při zdvojení samohlásek :Tee, See, Boot, Paar

Krátké samohlásky

před skupinou souhlásek Herr, kommen, Berg, darf

a	krátké dlouhé	machen, danke, das, was Name, haben, fragen, sagen
i, ie	krátké dlouhé	stimmen, Villa, Tisch ihr, mir, lieben, Ziel
o	krátké dlouhé	Prozent, dort, doch, von wo, Rose, wohnen
ö	krátké dlouhé	möchte, können, schön, hören, Höhe, Größe
e	krátké dlouhé	kennen, besser, erst, elf der, sehr, lesen, gehen, nehmen
ä	krátké dlouhé	Gepäck, Hände, Kälte spät, Bär, während
u	krátké dlouhé	Hund, zum, dummm, Hunger gut, du, Ufer
ü	krátké dlouhé	München, dürfen, müssen Übung, Grüße, Hügel

Dvojhlásky

ei, ai [aj] mein, dein, heißen,.. Mainz

au [au] Haus, Maus, kaufen

eu, äu [oj] neun, heute, Fräulein, läuft

SOUHLÁSKY

b, d, g [skoro p,t,k]	bitte, danke, gut
p, t, k [ph,th,kh]	Park, Tee, Kind
k, ck [k]	packen, Sack, klappern
s [skoro z]	Pause, sagen, lesen (na začátku a po samohlásce)
s [s]	das, was, Most (na konci a před souhláskou)
ss, ß [s]	dass, Wasser (po krátké samohlásce)
	grüßen, heißen (po dlouhé samohlásce a dvojhlásce)
sch [š]	schön, schreiben, schon, Tisch
sp [šp]	Spitze, sparen, spät (na začátku slov), ale Wespe
st [št]	Stadt, stehen, stimmen, bestimmt, ale Obst, kosten
z [c]	Zug, Zucker, ziehen
tz [c]	jetzt, sitzen, Platz
tsch [č]	Tschechisch, Deutsch, Klatschen
r	Rad, rasen, ale der, wer, er [dər, wər, eə]
v [f]	Vater, viel, voll
v [V]	Villa, Vase, November (cizí slova)
w [v]	Wand, wohnen, wer, wie
ng [ŋ]	lange, jung, singen, Menge
chs [ks]	wachsen, sechs, Büchse
qu [kv]	bequem, Qualität
ch [ch]	machen, doch, auch (po a, o, au)
ch [skoro j]	ich, rechts, welcher, richtig, durch

Výslovnost v cizích slovech bývá zachována. Pozor! –tion [ción]: Portion, Station,...

Odkazy

Cvičení výslovnosti s poslechem:

<http://interdeutsch.de/Uebungen/Verbinden/flugzeug.html>
<http://interdeutsch.de/Uebungen/umlaut.htm>

SLOVESA

Verben

POMOCNÁ SLOVESA

(Hilfsverben)

haben

1.	ich habe	wir haben
2.	du hast	ihr habe t
3.	er sie hat es	sie haben Sie haben

Význam a užití:

mít, vlastnit

Ich habe ein Auto. (Vlastním auto.)

haben + infinitiv s „zu“ = mít povinnost

Ich habe viel zu tun. (Mám moc práce.)

pomocné sloveso minulých časů

Ich habe gefragt. Er hatte zuerst bezahlt. (Ptal jsem se. Nejprve zaplatil.)

sein

1.	ich bin	wir sind
2.	du bist	ihr seid
3.	er sie ist es	sie sind Sie sind

Význam a užití:

být

Ich bin zu Hause. (Jsem doma.) Ich bin Student. (Jsem student.)

sein + infinitiv s „zu“ = něco je nutno nebo možno udělat

Der Brief ist zu schreiben. (Dopis se musí napsat.)

pomocné sloveso minulých časů

Ich bin gereist. Er war zuerst gekommen. (Cestoval jsem. Napřed přišel.)

werden

1.	ich werde	wir werden
2.	du wirst	ihr werdet
3.	er sie wird es	sie werden Sie werden

Význam a užití:

stávat se:

Ich werde Lehrer. (Stanu se učitelem.)

Sie wird Tante. (Bude tetou.)

nabývat vlastnosti přídavného jména

Es wird hell. (Rozednívá se.) Wir werden alt. (Stárneme.)

pomocné sloveso budoucího času

Ich werde bald heiraten. (Brzy se budu vdávat.)

pomocné sloveso trpného rodu

Er wird gefragt. (Je tázán.)

Odkazy

http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xg/xg02_06.htm
<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion26/index.shtml>
<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion26/index.shtml>
<http://www.edition-deutsch.de/buecher/gramaz-uebung2.php3>
http://www.nj.cz/cviceni_1.htm

ZPŮSOBOVÁ SLOVEZA A SLOVEZO „WISSEN“

(Modalverben und das Verb „wissen“)

Infinitiv	Přítomný čas	
dürfen (smět)	er darf	sie dürfen
können (moci)	er kann	sie können
mögen (mít rád)	er mag	sie mögen
müssen (muset)	er muss	sie müssen
sollen (mít)	er soll	sie sollen
wollen (chtít)	er will	sie wollen
wissen (vědět)	er weiß	sie wissen

Koncovky v přítomném čase

1.	ich darf !	wir darf -en
2.	du darf-st	ihr darf-t
3.	er sie darf ! es	sie darf-en Sie darf-en

- a) 1. os. j. č. = 3. os. j. č. = bez koncovky
b) tvary j. č. ≠ tvarům mn. č. (kromě "sollen")

Význam způsobových sloves:

"können"

- a) schopnost Ich kann schwimmen. (Umím plavat.)
b) možnost Ich kann nach Italien fahren, weil ich Zeit habe.
(Mohu jet do Itálie, protože mám čas.)
c) není zakázáno Hier kann man parken. (Tady se může parkovat.)
d) asi Du kannst Recht haben. (Asi máš pravdu.)

"dürfen"

- a) zákaz Hier darf man nicht rauchen. (Tady se nesmí kouřit.)
b) právo Jeder darf arbeiten. (Každý smí pracovat.)
c) zdvořilý dotaz Darf ich Sie um etwas bitten? (Smím Vás o něco poprosit?)
d) předpoklad mluvčího Das dürfte ihr gefallen. (To by se jí mohlo líbit.)

"müssen"

- a) objektivní nutnost Es ist spät, ich muss gehen. (Je pozdě, musím jít.)
b) příkaz Du musst lernen! (Musíš se učit.)
c) vysoká pravděpodobnost Sie muss schon kommen. (Už určitě přijde.)

"sollen"

- a) morální povinnost Ich soll lernen. (Mám se učit.)
b) doporučení Du sollst Diät halten. (Máš držet dietu.)
c) prý (cizí mínění) Er soll in Urlaub sein. (Prý je na dovolené.)
d) podmínka Sollte es regnen, bleiben wir zu Hause.
(Kdyby pršelo, zůstaneme doma.)

"wollen"

- a) úmysl, vůle
b) zdvořilá výzva
c) nepřesvědčivé tvrzení
- Wir wollen hier bleiben. (Chceme tu zůstat.)
Wollen Sie bitte Platz nehmen! (Posadte se prosím!)
Sie will gewonnen haben.
(Říká, že prý vyhrála. /...ale já tomu moc nevěřím./)

"mögen"

- a) mít rád
Ich mag keinen Fisch. (Nemám rád ryby.)
b) asi
c) "möchte" = přání, chuť
Ich möchte jetzt schlafen. (Chtěl bych spát.)
- Ich mag Paul, er ist nett. (Mám rád Pavla, je milý.)
Er mag schon hier sein. (Asi už je tady.)
Ich möchte ein Kilo Äpfel. (Chtěl bych kilo jablek.)

"wissen"

- a) znalost
b) schopnost
- Ich weiß davon alles. (Vím o tom všechno.)
Er weiß sich zu helfen. (Umí si pomoci.)

Odkazy

<http://www.passwort-deutsch.de/lernen/band1/lektion4/aktivitaet08.htm>

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=1&Lecture=7&Exercise=3&SubExercise=1>

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=2&Lecture=3&Exercise=6&SubExercise=1>

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=2&Lecture=2&Exercise=4&SubExercise=1>

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=2&Lecture=2&Exercise=5&SubExercise=1>

http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/modal_2.htm

<http://www.sprachenzentrum.com/deutsch/mittelstufe1/grammatik/modalverben/kranksein.htm>

<http://www.sprachenzentrum.com/deutsch/mittelstufe1/grammatik/modalverben/bedeutungen.htm>

<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion6/index.shtml>

http://vdeutsch.eduhi.at/daf_tibs/modul06.htm

http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xg/xg03_07.htm

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=1&Lecture=7&Exercise=2&SubExercise=1>

<http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/modal.htm>

http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/modal_3.htm

<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/modalv1.htm>

<http://www.sprachenzentrum.com/deutsch/mittelstufe1/grammatik/modalverben/modalverbtable.htm>

http://www.sprachenzentrum.com/deutsch/mittelstufe1/grammatik/modalverben/berufe_page.htm

<http://www.sprachenzentrum.com/deutsch/mittelstufe1/grammatik/modalverben/modalverb1.htm>

<http://interdeutsch.de/Uebungen/modal.htm>

http://www.stufen.de/index.php?name=EZCMS&page_id=97&menu=1

Způsobové sloveso ve větě – slovosled:

<http://www.sprachenzentrum.com/deutsch/mittelstufe1/grammatik/modalverben/satzmix.htm>

<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion6/uebungen.shtml>

Způsobové sloveso pro vyjádření subjektivních pocitů, názorů apod.:

<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/modalv2.htm>

http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xo/xo03_01.htm

PŘÍTOMNÝ ČAS

(Präsens)

Přítomný čas sloves pravidelných

machen			
1.	ich mach -e	wir mach -en	
2.	du mach -st	ihr mach -t	
3.	er sie mach -t es	sie mach -en Sie mach -en	

Osobní koncovky přítomného času jsou -e, -st, -t, -en, -t, -en.

arbeiten			
1.	ich arbeit -e	wir arbeit -en	
2.	du arbeit -est	ihr arbeit -et	
3.	er sie arbeit -et es	sie arbeit -en Sie arbeit -en	

Slovesa s kmenem na -t, -d (příp. -m, -n) u 2. a 3. osoby j. č. a 2. osoby mn. č. vkládají -e-.

sitzen			
1.	ich sitz -e	wir sitz -en	
2.	du sitz -t	ihr sitz -t	
3.	er sie sitz -t es	sie sitz -en Sie sitz -en	

Slovesa s kmenem končícím na sykavku -s, -ß, -tz, -z vypouštějí v 2. osobě j. č. -s-; 2. a 3. osoba pak vypadají stejně.

U sloves na -ern, -eln se často v 1. osobě j. č. vypouští -e- (ich sammle, ich wandre).

Přítomný čas sloves nepravidelných

Mění kmenovou samohlásku ve 2. a 3. osobě j. č.

a → ä

fahren			
1.	ich fahre	wir fahren	
2.	du fährst	ihr fahrt	
3.	er sie fährt es	sie fahren Sie fahren	

Tato slovesa tvoří rozkaz pravidelně.

Fahr(e)! Fahrt! Fahren wir! Fahren Sie!

Nejčastější slovesa:

lassen, schlafen, laufen, schlagen, braten, backen, fangen, fallen, halten, raten, tragen, waschen, wachsen

e → i (ie)

geben, lesen		
1.	ich gebe, lese	wir geben, lesen
2.	du gibst, liest	ihr gebt, lest
3.	er sie gibt, liest es	sie geben, lesen Sie geben, lesen

Tato slovesa tvoří rozkaz 2. osoby j.č. nepravidelně a vždy bez koncovky -e.

Gib! Nimm! Iss! Sieh!

Ostatní osoby tvoří pravidelně.

Lest! Lesen wir! Lesen Sie!

Nejčastější slovesa:

essen, empfehlen, geschehen, helfen, messen, nehmen, sprechen, sterben, treffen, treten, vergessen, werfen

Odkazy

- http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xg/xg01_03.htm
- <http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=1&Lection=1&Exercise=2&SubExercise=1>
- <http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=1&Lection=1&Exercise=3&SubExercise=1&ExerciseUrl=schr1L1ex3.htm>
- <http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=1&Lection=5&Exercise=7&SubExercise=1>
- http://www.stufen.de/index.php?name=EZCMS&page_id=67&menu=1
- http://www.nj.cz/cviceni_3.htm
- http://www.nj.cz/cviceni_13.htm

- <http://www.edition-deutsch.de/buecher/gramaz-uebung1.php3>
- http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xg/xg03_06.htm
- <http://www.passwort-deutsch.de/lernen/band1/lektion4/aktivitaet06.htm>
- http://www.nj.cz/ukol_1.htm
- http://www.nj.cz/cviceni_9.htm
- http://www.nj.cz/cviceni_17.htm
- http://www.nj.cz/cviceni_21.htm
- <http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=1&Lection=6&Exercise=7&SubExercise=1>
- <http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=4&Lection=6&Exercise=3&SubExercise=1>
- <http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=4&Lection=6&Exercise=5&SubExercise=1>
- http://vdeutsch.eduhi.at/daf_tibs/modul04.htm
- http://vdeutsch.eduhi.at/daf_tibs/modul05.htm
- <http://interdeutsch.de/Uebungen/trenn.htm>
- http://www.nj.cz/cviceni_7.htm

ROZKAZOVACÍ ZPŮSOB

(Imperativ)

Osoba	Pravidelná slovesa	Nepravidelná slovesa	Pomocná slovesa	
2. j. č.	mach(e)!, fahr(e)!	fahrt!	lies!	Hab(e)!, sei!, werde!
2. mn. č.	macht!	fahrt!	lest!	habt!, seid!, werdet!
1. mn. č.	machen wir!	fahren wir!	lesen wir!	haben wir!, seien wir!, werden wir!
vykání	machen Sie!	fahren Sie!	lesen Sie!	haben Sie!, seien Sie!, werden Sie!

Rozkazovací způsob 2. os. j. č. tvoříme od kmene koncovkou -e. Tu lze zejména v hovorové řeči většinou vynechat. U sloves s kmenem na -t, -d, (-m, -n) koncovku -e dáváme. (Arbeite! Finde! Atme! Öffne!)

Osobní zájmeno du se vynechává!!!

Rozkazovací způsob 2. os. mn. č. je shodný s tvarem oznamovacím.

Osobní zájmeno ihr se vynechává!!!

Tímto tvarem rozkazujeme více osobám, jimž tykáme: Kinder, macht schnell!

Tvary 1. os. mn. č. a 3. os. mn. č. (vykání) jsou shodné s tvary oznamovacími.
Osobní zájmena wir a Sie postavená až za slovesem zde být musí!

U zvratných sloves stojí příslušná zvratná (resp. osobní) zájmena.
Setz dich! Setzt euch! Setzen wir uns! Setzen Sie sich!

Slovesa s odlučitelnou předponou předponu v rozkaze odlučují.

Fang(e) an! Fangt an! Fangen wir an! Fangen Sie an!

Stell dir vor! Stellt euch vor! Stellen wir uns vor! Stellen Sie sich vor!

Rozkazovací způsob lze někdy opsat:

1. způsobovým slovesem Du musst jetzt arbeiten. (Musíš pracovat.)

Wollen Sie bitte Platz nehmen? (Posaďte se prosím.)

2. slovesem lassen Lasst uns gehen! (Pojďme)

3. infinitivem Einstiegen! (Nastupovat!) Hier drücken! (Stiskněte zde!)

Odkazy

<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion17/index.shtml>

<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion17/uebungen.shtml>

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=2&Lecture=2&Exercise=3&SubExercise=1>

http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/imperativ_1.htm

http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/imperativ_2.htm

http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xg/xg06_12.htm

<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises1-6/Ex2-5-1.htm>

ODLUČITELNÉ A NEODLUČITELNÉ PŘEDPONY

(Trennbare und untrennbare Vorsilben)

Neodlučitelné předpony

be-, ge-, emp-, ent-, er-, miss-, ver-, zer-

Nikdy se neoddělují od slovesa.

U příčestí v perfektu a v trpném rodě odpadá -ge-!!!
Er hat es erklärt / verstanden. (Vysvětlil to / rozuměl tomu.)
Es wird erklärt / zerrissen. (To se vysvětlí / roztrhá.)

Nejčastější odlučitelné předpony

ab-, an-, auf-, aus-, bei-, ein-, mit-, nach-, vor-, zu-,
empor-, fort-, her-, hin-, los-, nieder-, vorbei-, weiter-, weg-, zusammen-,
zurück-

Odlučují se:

1. v přítomném čase na konec věty

Ich stehe heute um sechs Uhr auf. (Vstanu dnes v šest hodin.)

2. v příčestí minulém před -ge-

a) v perfektu

Ich bin gestern um sechs Uhr aufgestanden. (Včera jsem vstal v šest.)

b) v trpném rodě

Es wird hier um sechs Uhr aufgestanden. (Tady se vstává v šest.)

3. ve vedlejší větě zůstávají u slovesa

Er sagt, dass er bald aufsteht. (Říká, že brzy vstane.)

Předpony dílem odlučitelné a dílem neodlučitelné

durch-, hinter-, über-, um-, unter-, voll-, wider-, wieder-

V konkrétním významu většinou odlučitelné.

Ich setze die Pflanze in den Blumentopf über. (Přesadím květinu do toho květináče.)

V abstraktním významu většinou neodlučitelné.

Ich übersetze den Text. (Přeložím text.)

Odkazy

S neodlučitelnou předponou:

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=3&Lection=1&Exercise=5&SubExercise=1>

S odlučitelnou předponou:

http://www.nj.cz/ukol_26.htm

<http://www.edition-deutsch.de/lernwerkstatt/modul1/verben.php3>

Oba typy předpon:

<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/trennvb1.htm>

<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/trennvb2.htm>

http://www.stufen.de/index.php?name=EZCMS&menu=3901&page_id=324

<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion7/index.shtml>

<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion7/uebungen.shtml>

http://www.nj.cz/ukol_22.htm

http://www.nj.cz/cviceni_2.htm

http://www.nj.cz/cviceni_27.htm

<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises1-6/Ex2-4-1.htm>

<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises1-6/Ex2-4-2.htm>

Předpony dílem odlučitelné, dílem neodlučitelné:

<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/trennvb3.htm>

<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/trennvb4.htm>

ZVRATNÁ SLOVESA

(Reflexive Verben)

Zvratná zájmena

1.	mich mir	uns
2.	dich dir	euch
3.	sich	sich

Zvratné zájmeno „**sich**“ se používá pouze u 3. osoby č. j. i č. mn., u ostatních osob používáme příslušné osobní zájmeno. U 1. a 2. osoby j. č. musíme rozlišovat mezi 4. a 3. pádem. (Odpovídá přibližně českému „se“ a „si“.)

1. Zvratných sloves je v němčině méně než v češtině. (srv.: spielen – hrát si; , lernen – učit se)

2. Více zvratných sloves je ve 4.p.

Ich wasche das Kind. (Umývám dítě.) Ich wasche dem Kind die Hände. (Umývám dítě ruce.)
Ich wasche mich. (Umývám se.) Ich wasche mir die Hände. (Umývám si ruce.)

3. Zvratné zájmeno dáváme co nejdřív za povinné členy.

Ich muss mir hier noch ganz schnell die Hände waschen. (Musím si tu ještě rychle umýt ruce.)

4. Někdy neodpovídá českému „se“ a „si“.

Ich sehe mir gern tschechische Filme an. (Rád se dívám na české filmy.)

5. Zvratné zájmeno - postavení ve vedlejší větě:

a) Je-li podmětem ve vedlejší větě podstatné jméno:

Ich weiß, dass sich mein Freund ein Auto kaufen will. (Vím, že si můj přítel chce koupit auto.)

b) Je-li podmětem ve vedlejší větě zájmeno:

Ich weiß, dass er sich ein Auto kaufen will. (Vím, že si chce koupit auto.)

Odkazy

<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion24/index.shtml>

<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion24/uebungen.shtml>

<http://www.passwort-deutsch.de/lernen/band3/lektion14/aktivitaet09.htm>

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=3&Lecture=5&Exercise=1&SubExercise=1&ExerciseUrl=schr3L5ex1.htm>

<http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/alltaegliches/reflexiv1.htm>

<http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/alltaegliches/reflexiv2.htm>

http://www.nj.cz/ukol_8.htm

http://www.nj.cz/ukol_25.htm

http://www.deutsch-online.com/modules.php?op=modload&name=NS-ezcms&file=index&menu=1&page_id=4

Vazba se 3.p.:

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=4&Lecture=6&Exercise=4&SubExercise=1>

S předložkovými vazbami a tvořením minulých časů sloves:

<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/reflexvb.htm>

BUDOUCÍ ČAS

(Futur I)

„werden“ + infinitiv
časuje se stojí na konci věty

Budoucí čas se tvoří pomocí určitého tvaru slovesa „werden“ a infinitivu. Infinitiv stojí až na konci věty. Budoucí čas se často nahrazuje přítomným, zejména pokud je z časových údajů zřejmé, že jde o budoucí, velmi pravděpodobný děj.

Du wirst morgen um sechs Uhr aufstehen.
Du wirst morgen um sechs Uhr aufstehen müssen.
Wir werden zu Hause sein.
Morgen sind wir bestimmt zu Hause.

Zítra budeš vstávat v šest.
Zítra budeš muset vstát v šest.
Zítra asi budeme doma.
Zítra určitě budeme doma.

Pozor na budoucí čas ve spojení se slovesy „sein“ a „werden“.

Heute ist es kalt.
Morgen wird es wohl kalt sein.
Heute wird es kalt.
Morgen wird es wohl kalt werden.

Dnes je chladno.
Zítra bude asi chladno.
Dnes se ochladí.
Zítra se asi ochladí.

Ve vedlejší větě stojí „werden“ až za infinitivem významového slovesa.

Er sagt, dass seine Freundin bald kommen wird.

Odkazy

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=6&Lecture=4&Exercise=1&SubExercise=1&ExerciseUrl=schr6L11ex1.htm>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=6&Lecture=4&Exercise=2&SubExercise=1>
http://ospitiweb.indire.it/ictavagnacco/deutsch/Test_7.3/04.htm

PRÉTERITUM

(Präterit)

Je minulý čas jednoduchý.

Používá se zejména ve vyprávění bez úzkého vztahu k přítomnosti.

Koncovky pravidelných sloves

1.	ich mach -te	wir mach -ten
2.	du mach -test	ihr mach -tet
3.	er sie mach -te ! es	sie mach -ten Sie mach -ten

U sloves s kmenem zakončeným na -t, -d vkládáme -e- (du arbeitetest, ihr begleitetet).

Koncovky nepravidelných sloves

1.	ich schrieb -0-	wir schrieb -en
2.	du schrieb -st	ihr schrieb -t
3.	er sie schrieb -0 es	sie schrieb -en Sie schrieb -en

Pomocná slovesa

1.	ich hatte, war, wurde	wir hatten, waren, wurden
2.	du hattest, warst, wurdest	ihr hattet, wart, wurdet
3.	er sie hatte, war, wurde es	sie hatten, waren, wurden Sie hatten, waren, wurden

Způsobová slovesa

1.	ich darf -te	wir durf -ten
2.	du darf -test	ihr durf-tet
3.	er sie darf -te ! es	sie durf -ten Sie durf -ten

Tvoříme ze slovního základu bez přehlásky. (er musste, konnte, durfte, mochte, sollte wollte + wusste)

Přehled tvarů způsobových sloves a slovesa wissen

Infinitiv	Préteritum	Perfektum
dürfen (směti)	er durfte	er hat gedurft
können (moci)	er konnte	er hat gekonnt
mögen (mít rád)	er mochte	er hat gemocht
müssen (muset)	er musste	er hat gemusst
sollen (mít)	er sollte	er hat gesollt
wollen (chtít)	er wollte	er hat gewollt
wissen (vědět)	er wusste	er hat gewusst

Příklady:

Ich fragte. (Ptal jsem se.)

Ich traf ihn. (Potkal jsem ho.)

Ich arbeitete. (Pracoval jsem.)

Ich hielt. (Držel jsem.)

Ich machte auf. (Otevřel jsem.)

Ich stand auf. (Vstal jsem.)

Ich reiste. (Cestoval jsem.)

Ich kam. (Přišel jsem.)

Ich diktierte. (Diktoval jsem.)

Odkazy

<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion9/index.shtml>

http://www.nj.cz/cviceni_19.htm

http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xm/xm01_04.htm

http://www.stufen.de/index.php?name=EZCMS&page_id=101&menu=1

<http://www.edition-deutsch.de/buecher/mez-uebung.php3>

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=3&Lection=6&Exercise=2&SubExercise=1>

http://www.stufen.de/index.php?name=EZCMS&menu=2802&page_id=162

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=5&Lection=1&Exercise=5&SubExercise=1>

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=5&Lection=1&Exercise=7&SubExercise=1>

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=5&Lection=1&Exercise=3&SubExercise=1>

<http://interdeutsch.de/Uebungen/praeft.htm>

http://vdeutsch.eduhi.at/daf_tibs/modul15.htm
<http://www.passwort-deutsch.de/lernen/band3/lektion18/aktivitaet04-2.htm>
http://www.stufen.de/index.php?name=EZCMS&menu=3902&page_id=284
http://www.iik.de/sprachuebung_neu/Eigene%20Webs/_private/index.html
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=5&Lecture=1&Exercise=8&SubExercise=1>
http://www.nj.cz/gramatiku_3.htm
http://www.nj.cz/dalsi_ukoly.htm
http://www.nj.cz/ukol_13.htm
http://www.nj.cz/dalsi_ukoly3.htm
http://www.nj.cz/cviceni_18.htm
http://www.nj.cz/ukol_12.htm
http://www.nj.cz/ukol_17.htm
<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/fabprat.htm>
<http://www.heike-eckerle.de/001zeiten-prat-quiz.htm>

PERFEKTUM

(Perfekt)

Je minulý čas složený. Používá se v konverzaci o minulých dějích s úzkým vztahem na přítomnost.

pomocné sloveso + příčestí minulé	
haben nebo sein časuje se	zůstává nesklonné

Příčestí minulé

auf-	ge-		-t	
		mach		
		schrieb		
			-en	

Příčestí minulé se tvoří:

1. z kmene (u nepravidelných se změnou kmenové samohlásky)

2. z předpony ge-

Předpona ge- se nedává:

- u neodlučitelných předpon be-, ge-, emp-, ent-, er-, ver-, zer-
(ich habe erklärt / entschieden / vergessen)
- u sloves s příponou -ieren
(ich habe diktiert / operiert / mich amüsiert)

3. odlučitelná předpona se dává před předponu ge-

(ich habe aufgeschrieben / eingekauft)

4. z koncovky

- příčestí minulé pravidelných sloves má koncovku -t
- příčestí minulé nepravidelných sloves má koncovku -en

Pomocné sloveso haben:

sloveso haben (ich habe gehabt)

způsobová slovesa a wissen

(ich habe gemusst, gedurft, gekonnt, gemocht, gewollt, gesollt, gewusst)

zvratná slovesa (ich habe mich gesetzt, ich habe mich entschieden)

slovesa s předmětem ve 4. pádu

Ich habe den Brief geschrieben. (Napsal jsem ten dopis.)

Ich habe einen BMW gefahren. (Řídil jsem BMW.)

Pomocné sloveso sein:

slovesa sein a werden (ich bin gewesen, ich bin geworden)

slovesa pohybu s určeným cílem (Ich bin nach Prag gefahren.)

slovesa označující změny stavu (Ich bin eingeschlafen / aufgestanden.)

některá další např.bleiben (zůstat), geschehen, passieren (stát se), gelingen (podařit se)

Perfektum pomocných sloves:

ich habe gehabt

ich bin gewesen

ich bin geworden

Perfektum způsobových sloves:

ich habe gemusst, gedurft, gekonnt, gemocht, gewollt, gesollt, gewusst

Pozor!

V perfektu se ve větách s infinitivem významového slovesa dává i infinitiv způsobového slovesa:

Er hat nicht kommen können. (Nemohl přijít.)

Sie hat arbeiten müssen. (Musela pracovat.)

Obdobně se chovají i slovesa lassen a sehen, u slopes fühlen, helfen a hören jsou možné obojí tvary.

Er hat es hier liegen lassen. (Nechal to tu ležet.)

Sie hat mir suchen helfen / geholfen. (Pomohla mi hledat.)

Příklady tvøení perfekta:

Ich habe gefragt. (Ptal jsem se.)

Ich habe ihn getroffen. (Potkal jsem ho.)

Ich habe gearbeitet. (Pracoval jsem.)

Ich habe gehalten. (Držel jsem.)

Ich habe aufgemacht. (Otevřel jsem.)

Ich bin aufgestanden. (Vstal jsem.)

Ich bin gereist. (Cestoval jsem.)

Ich bin gekommen. (Přišel jsem.)

Ich habe diktiert. (Diktoval jsem.)

Ich bin geblieben. (Zůstal jsem.)

Odkazy

Pomocné sloveso haben:

http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/perfekt_hilfsverben_2.htm

Pomocné sloveso sein:

http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/perfekt_hilfsverben_1.htm

Pomocné sloveso haben nebo sein:

http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xg/xg04_10.htm

http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xg/xg04_11.htm

<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion8/uebungen.shtml>

<http://www.edition-deutsch.de/buecher/wir-uebung-band2.php>

http://www.quia.com/servlets/quia.activities.common.ActivityPlayer?AP_rand=1361716707&AP_activityType=3&AP_urllid=151684&AP_continuePlay=true151684

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=1&Lection=7&Exercise=7&SubExercise=1>

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=3&Lection=1&Exercise=4&SubExercise=1>

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=4&Lection=7&Exercise=1&SubExercise=1&ExerciseUrl=schr4L14ex1.htm>

http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/perfekt_hilfsverben_3.htm

Příčestí minulé - pravidelná slovesa:

http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xg/xg04_08.htm
<http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/perfekttraining1.html>
http://www.nj.cz/cviceni_19.htm

Příčestí minulé - nepravidelná slovesa:

<http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/perfekttraining.html>

Příčestí minulé – všechny typy sloves:

<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion8/index.shtml>
<http://www.dlc.fi/~pohalone/kompass2/gutwette.htm>
<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion8/uebungen.shtml>
<http://interdeutsch.de/Uebungen/partizip.htm>
http://www.quia.com/servlets/quia.activities.common.ActivityPlayer?AP_rand=960147304&AP_activityType=6&AP_urlId=2567&AP_continuePlay=true&id=2567
<http://www.passwort-deutsch.de/lernen/band2/lektion7/aktivitaet06.htm>
http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/perfekt_2_1.htm
<http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/perfekttraining2.html>
<http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/perfekttraining3.html>
http://www.deutsch-online.com/modules.php?op=modload&name=NS-ezcms&file=index&menu=1&page_id=4
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=2&Lecture=1&Exercise=7&SubExercise=1>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=1&Lecture=7&Exercise=5&SubExercise=1>
<http://www.spz.tu-darmstadt.de/imss/Deutsch/M2/003/Main.html>
<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/perf1.htm>
http://vdeutsch.eduhi.at/daf_tibs/modul12.htm
http://www.stufen.de/index.php?name=EZCMS&page_id=111&menu=1
<http://www.spz.tu-darmstadt.de/imss/Deutsch/M2/003/Main.html>
<http://www.spz.tu-darmstadt.de/imss/Deutsch/M2/003/Main.html>
<http://www.dlc.fi/~pohalone/kompass2/regen.htm>
<http://www.passwort-deutsch.de/lernen/band1/lektion6/aktivitaet10.htm>

Perfektum způsobových sloves:

http://psirius.webpark.cz/cviceni_k_infinitiv_zavisly_4.htm

Převod z přezantu do perfekta:

http://www.nj.cz/gramatiku_2.htm
http://www.nj.cz/gramatiku_4.htm
http://www.nj.cz/ukol_38.htm

Převod různých tvarů sloves z textu do infinitivů:

http://www.nj.cz/ukol_22.htm

PLUSQUAMPERFEKTUM

(Plusquamperfekt)

Je čas složený, používáme ho pro vyjádření děje

- a) dávno minulého
- b) ukončeného v minulosti dříve než začal další děj minulý.

V časových větách se pojí s préteritem.

pomocné sloveso + příčestí minulé
v préteritu
(hatte nebo war)
časuje se

pomocné sloveso + příčestí minulé
v préteritu
(hatte nebo war)
časuje se

Ich hatte bezahlt und ging weg. (Zaplatil jsem a šel jsem pryč.)

Nachdem er aus Amerika zurückgekehrt war, heiratete er.

(Poté co se vrátil z Ameriky, oženil se.)

Odkazy

- <http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=5&Lecture=1&Exercise=6&SubExercise=1>
- <http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises7-9/Ex7-2-1.htm>
- <http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises7-9/Ex7-2-2.htm>
- <http://www.stk.fh-koeln.de/plusquamp.htm>
- http://www.sprachenzentrum.com/deutsch/mittelstufe1/grammatik/nebensaetze/vorzeitigkeit_page.htm

PŘEHLED TVARŮ SLOVES

(Übersicht der Verbformen)

Neprawidelná slovesa

A	B	A
-e-	-a-	-e-
essen (jíst)	aß	hat gegessen
fressen (žrát)	fraß	hat gefressen
geben (dát)	gab	hat gegeben
geschehen (stát se)	geschah	ist geschehen
lesen (číst)	las	hat gelesen
messen (měřit)	maß	hat gemessen
sehen (vidět)	sah	hat gesehen
treten (vstoupit, šlápnout)	trat	hat/ist getreten
vergessen (zapomenout)	vergaß	hat vergessen
-a-	a) -u- b) -i-, -ie-	-a-
a)	buk	hat gebacken
backen (péci)	fuhr	hat/ist gefahren
fahren (jet)	lud	hat geladen
laden (nakládat, zvát)	schlug	hat geschlagen
schlagen (tlouci)	trug	hat getragen
tragen (nést)	wuchs	ist gewachsen
wachsen (růst)	wusch	hat gewaschen
waschen (mýt, práť)		
b)		
fangen (chytat)	fing	hat gefangen
blasen (foukat)	blies	hat geblasen
braten (smažit)	briet	hat gebraten
fallen (padat)	fiel	ist gefallen
hängen (viset)	hing	hat gehangen
halten (držet)	hielt	hat gehalten
lassen (nechat)	ließ	hat gelassen
raten (radit)	riet	hat geraten
schlafen (spát)	schlief	hat geschlafen
laufen (běhat)	lief	ist gelaufen
-o-	-a-	-o-
kommen (přijít)	kam	ist gekommen
-u- -ie-		
rufen (volat)	rief	hat gerufen
-ei- -ie-		
heißen (jmenovat se)	hieß	hat geheißen
-o- -ie-		
stoßen (vrazit)	stieß	hat/ist gestoßen

A	B	B
-ei-	a) -ie-, b) -i-	a) -ie- b) -i-
a)		
beweisen (dokázat) bleiben (zůstat) leihen (půjčit) scheiden (dělit) scheinen (svítit, zdát se) schreiben (psát) schreien (křičet) schweigen (mlčet) steigen (stoupat) treiben (hnát)	bewies blieb lieh schied schien schrieb schrie schwieg stieg trieb	hat bewiesen ist geblieben hat geliehen hat/ist geschieden hat geschienen hat geschrieben hat geschrie(e)n hat geschwiegen ist gestiegen hat/ist getrieben
b)		
beißen (kousat) leiden (trpět) pfeifen (ískat) reiben (třít) reißen (trhat, praskat) reiten (jezdít na koni) schleifen (brousit) schleißen (loupat, trhat)	biss litt pfiff rieb riß ritt schliff schliss hat geschleißt	hat gebissen hat gelitten hat gepfiffen hat gerieben hat gerissen hat/ist geritten hat geschliffen hat geschlossen
schmeißen (házet) schneiden (řezat) schreiten (kráčet) streichen (hladit) streiten (přít se)	schmiss schnitt schritt strich stritt	hat geschmissen hat geschnitten hat/ist geschritten hat gestrichen hat gestritten
-ie-	-o-	-o-
biegen (ohýbat) bieten (skýtat) fliegen (letět) fliehen (utíkat) fließen (téci) frieren (mrznout) gießen (lít) riechen (být cítit, čichat) schieben (sunout) schießen (střílet) schließen (zavírat) verlieren (ztrácat) wiegen (vážit) ziehen (táhnout)	bog bot flog floh floss fror goss roch schob schoss schloss verlor wog zog	hat/ist gebogen hat geboten ist geflogen ist geflohen ist geflossen hat/ist gefroren hat gegossen hat gerochen hat geschoben hat geschossen hat geschlossen hat verloren hat gewogen hat/ist gezogen
-e-	-o-	-o-
bewegen (přimět) heben (zdvihat) schmelzen (tavit, tát)	bewog hob schmolz	hat bewogen hat gehoben hat/ist geschmolzen
neprawidelná		
tun (činit, dělat) stehen (stát)	tat stand	hat getan hat gestanden

A	B	C
-i-	-a-	a) -u-
	-o-	
	-e-	
a)		
binden (vázat)	band	hat gebunden
empfinden (cítit)	empfand	hat empfunden
dringen (vnikat)	drang	hat gedrungen
finden (najít)	fand	hat gefunden
gelingen (podařit se)	gelang	ist gelungen
klingen (znít)	klang	hat geklungen
singen (zpívat)	sang	hat gesungen
sinken (klesat)	sank	ist gesunken
springen (skákat)	sprang	ist gesprungen
stinken (páchnout)	stank	hat gestunken
trinken (trinken)	trank	hat getrunken
verschwinden (zmizet)	verschwand	ist verschwunden
zwingen (nutit)	zwang	hat gezwungen
b)		
beginnen (začínat)	begann	hat begonnen
gewinnen (získat, vyhrát)	gewann	hat gewonnen
schwimmen (plavat)	schwamm	hat/ist geschwommen
c)		
bitten (prosit)	bat	hat gebeten
liegen (ležet)	lag	hat gelegen
sitzen (sedět)	saß	hat gesessen
-e-	-a-	-o-
befehlen (poroučet)	befahl	hat befohlen
brechen (lámat)	brach	hat gebrochen
empfehlen (doporučit)	empfahl	hat empfohlen
gelten (mít platnost)	galt	hat gegolten
-e-	-i-	-a-
gehen (jít)	ging	ist gegangen
hängen (viset)	hing	hat gehangen
Smíšená slovesa		
bringen (přinést)	brachte	hat gebracht
denken (myslet)	dachte	hat gedacht
brennen (hořet)	brannte	hat gebrannt
kennen (znát)	kannte	hat gekannt
nennen (nazývat)	nannte	hat genannt
rennen (běžet)	rannte	ist gerannt
senden (posílat per Post)	sandte	hat gesandt
(vysílat per Funk)	sendete	hat gesendet
wenden (obracet se mit Bitte)	wandte	hat gewandt
(obracet Gegenrichtung)	wendete	hat gewendet
Pomocná slovesa		
haben (mít, vlastnit)	hatte	hat gehabt
sein (být)	war	ist gewesen
werden (stávat se)	wurde	ist geworden

Způsobová slovesa

müssen (muset)	musste	hat gemusst
dürfen (smět)	durfte	hat gedurft
können (moci)	konnte	hat gekonnt
mögen (mít rád, chtít)	mochte	hat gemocht
wollen (chtít)	wollte	hat gewollt
sollen (mít povinnost)	sollte	hat gesollt
wissen (vědět)	wusste	hat gewusst

Odkazy

Přehled obtížných slovesných tvarů

http://www.teachsam.de/deutsch/d_lingu/synt/wort/Verb/konjugation/verb_3_5_5.htm

Tvary způsobových sloves

<http://www.sprachenzentrum.com/deutsch/mittelstufe1/grammatik/modalverben/modalverbtable1.htm>

Test na různé slovesné tvary:

<http://www.zum.de/Faecher/D/BW/gym/hotpots/verbformquiz.htm>

<http://www.zum.de/Faecher/D/BW/gym/hotpots/verbform1.htm>

http://www.sprachenzentrum.com/deutsch/mittelstufe1/grammatik/verb/tempora_page.htm

UŽÍVÁNÍ ČASŮ A ČASOVÁ SOUSLEDNOST

(Verwendungsweisen und Folge der Tempora)

Přítomný

1. přítomnost Ich lerne jetzt Deutsch. (Teď se učím německy.)
2. „pořád“ Die Frauen haben Kinder. (Ženy mívají děti.)
3. „pořád ještě“ Ich studiere seit Oktober an der Uni.
(Studuji od října na univerzitě.)
4. jistá budoucnost Ich gebe dir das Geld morgen zurück.
(Zítra ti ty peníze vrátím.)

Préteritum a perfektum

- minulost Ich studierte. (Studioval jsem.)
Ich habe studiert. (Studioval jsem.)

Préteritum

- při vyprávění (v literatuře)
 - častější v severní němčině
 - minulost není tak živá, je ukončená
 - často pomocná a způsobová slovesa
- Perfektum
- v konverzaci
 - častější v jižní němčině
 - minulost se váže na přítomnost
 - zřídka pomocná a způsobová slovesa

Plusquamperfektum

minulost ukončená v minulosti

Er hatte bezahlt und verließ das Lokal.
(/Nejdřív/ zaplatil a /potom/ opustil lokál.)

Časová souslednost

perfektum + přítomný čas

Minulý děj má vazbu na přítomnost.

Ich habe gestern viel trainiert und bin heute müde.
(Včera jsem hodně trénoval a dnes jsem unavený.)

perfektum + přítomný (budoucí) čas

Dva děje budoucí, z nichž jeden je ukončen dříve než nastane druhý.

Wenn du kommst, ist er schon abgefahren.

(Až přijdeš, bude už pryč.)

Wenn ich das Buch gelesen habe, werde ich es zurückbringen.

(Až tu knihu přečtu, vrátím ji.)

plusquamperfektum + préteritum

Dva děje minulé, z nichž jeden byl ukončen dříve než nastal druhý.

Nachdem er sich verabschiedet hatte, verließ er das Zimmer.

(Poté co se rozloučil, opustil místo.)

Bevor er wegging, hatte er sich verabschiedet.

(Dřív než odešel, rozloučil se.)

Přehled

Plusquamperfektum = to, co předcházelo vlastnímu příběhu (předpoklady, přípravy ...)	Préteritum = to, co se událo (souvislý příběh vyprávěný v minulém čase)	Perfektum = to, co následovalo (výsledky/následky příběhu v minulosti)	Přítomný čas = to, co je teď
Wir hatten uns auf die Urlaubsreise gut vorbereitet.	Unser Bus startete am 4.Juni. Wir fuhren durch das ganze Österreich. Unterwegs fotografierten wir die schöne Landschaft.	Nach der Reise haben wir unseren Freunden viel erzählt. Wir haben ihnen auch Fotos gezeigt.	Noch heute erinnern wir uns oft und gern an die schönen Urlaubstage.

TRPNÝ ROD (PASIVUM)

(Passiv)

werden	+ příčestí minulé
časuje se	(viz perfektum)
v příslušném čase	nesklonný tvar

Přítomný čas

1.	ich werde gefragt	wir werden gefragt
2.	du wirst gefragt	ihr werdet gefragt
3.	er sie wird gefragt es	sie werden gefragt Sie werden gefragt

Přehled tvarů trpného rodu v základních časech

Přítomný čas:	er wird	gefragt
Préteritum:	er wurde	gefragt
Perfektum:	er ist	gefragt
Plusquamperfektum:	er war	gefragt
Infinitiv trpný:		gefragt
Budoucí čas:	er wird	gefragt

Trpný rod je v němčině častější než v čestině. Překládáme jím věty typu:

Říká se.	Es wird gesagt...
Zde nemluvíme česky.	Hier wird nicht Tschechisch gesprochen.
Hosté jsou očekáváni.	Die Gäste werden erwartet.

Převod z činného do trpného rodu

Původní podmět (činitel) se převádí pomocí předložek von (osoba), mit (nástroj) nebo durch (instituce apod.).

Der Vater singt ein Lied.	Ein Lied wird von dem Vater gesungen.
Das Messer schneidet Brot.	Brot wird mit dem Messer geschnitten.
Der Sender Ö1 überträgt das Konzert.	Das Konzert wird durch den Sender Ö1 übertragen.

Průběhový a stavový trpný rod

Děj probíhá: werden	Děj je ukončen: sein
Das Haus wird gebaut.	Das Haus ist gebaut.
(Dům se staví. Dům je stavěn.)	(Dům je postaven.)
Die Wäsche wird gewaschen.	Die Wäsche ist gewaschen.
(Prádlo se pere.)	(Prádlo je vyprané.)

Trpný rod ve vedlejší větě

Určité sloveso je na konci.
Er sagt, dass er vom Vater begleitet wird. (Říká, že bude doprovázen otcem.)
Er sagt, dass er vom Vater begleitet worden ist. (Říká, že byl doprovázen otcem.)

Trpný rod se způsobovým slovesem

způsobové sloveso + infinitiv trpný (= příčestí minulé + werden)
časuje se nesklonný tvar

Infinitiv přítomný:	gefragt werden müssen
Přítomný čas:	er muss gefragt werden
Préteritum :	er musste gefragt werden
Perfektum:	er hat gefragt werden müssen
Plusquamperfektum:	er hatte gefragt werden müssen
Budoucí čas:	er wird gefragt werden müssen

Způsobové sloveso a trpný rod ve vedlejší větě

Pokud se sejdou více jak 3 slovesné tvary na konci věty, jde určitý tvar slovesa před neurčité.
Er sagt, dass sein Bruder gefragt werden muss. (Říká, že je třeba zeptat jeho bratra.)
Er sagt, dass sein Bruder hat gefragt werden müssen. (Říká, že bylo třeba se zeptat jeho bratra.)

Odkazy

http://www.stufen.de/index.php?name=EZCMS&menu=3901&page_id=317
<http://interdeutsch.de/Uebungen/passiv.htm>

<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises7-9/Ex7-4-1.htm>

<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises7-9/Ex7-4-2.htm>

http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xg/xg09_09.htm
http://www.stufen.de/index.php?name=EZCMS&menu=3901&page_id=252
<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises7-9/Ex7-4-4.htm>

http://www.deutsch-online.com/modules.php?op=modload&name=NS-ezcms&file=index&menu=1&page_id=4
http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xg/xg09_08.htm
http://www.sprachenzentrum.com/deutsch/grundstufe1/grammatik/passiv/passiv1_page.htm
http://www.sprachenzentrum.com/deutsch/grundstufe1/grammatik/passiv/passiv_page.htm
<http://www.sprachenzentrum.com/deutsch/mittelstufe1/grammatik/einstieg/uszeinstieg10.htm>
<http://www.spz.tu-darmstadt.de/imss/Deutsch/M2/002/Main.html>
<http://www.spz.tu-darmstadt.de/imss/Deutsch/M2/002/Main.html>
<http://www.spz.tu-darmstadt.de/imss/Deutsch/M2/002/Main.html>
<http://www.sichtwechsel.com/Sicht1b.html#S117>
<http://www.edition-deutsch.de/lernwerkstatt/modul3/ordnung2.php3>
http://www.stufen.de/index.php?name=EZCMS&menu=3901&page_id=326
<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises7-9/Ex7-4-3.htm>

Pasivum + způsobové sloveso ve vedlejší větě:

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=5&Lecture=3&Exercise=5&SubExercise=1>

Stavové pasivum:

http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xg/xg08_06.htm
<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises7-9/Ex7-4-5.htm>

Odlišení stavového a průběhového pasiva:

<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/seinwerd.htm>

Převod z aktiva do pasiva:

<http://interdeutsch.de/Uebungen/passiv2.htm>
<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/sqtrans1.htm>
http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xg/xg09_10.htm

http://www.nj.cz/cviceni_22.htm
http://www.nj.cz/cviceni_33.htm

Rozlišení pasivního a aktivního vyjádření:

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=4&Lecture=3&Exercise=4&SubExercise=1>
<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/passiver.htm>
http://www.nj.cz/cviceni_29.htm

PŘÍČESTÍ A PŘÍVLASTKOVÉ VAZBY

(Partizipien und Partizipialgruppen)

Příčestí minulé - trpné

Má trpný význam, s osobou nebo věcí bylo něco uděláno.

(auf)-ge-mach-t → příčestí minulé pravidelného slovesa	(auf)-ge-schrieb-en → příčestí minulé nepravidelného slovesa
--	--

Příklady:

geschrieben	Die Aufgabe ist geschrieben. (Úkol je napsaný.)
bezahlt	Die Rechnung ist bezahlt. (Účet je zaplacen.)
abgewaschen	Alles abgewaschen? (Všechno umyto?)
gestrichen	Frisch gestrichen! (Čerstvě natřeno!)

V přívlastku se chová jak přídavné jméno. Většinou odpovídá českým přídavným jménům slovesným zakončeným na -ný, -tý, skloňuje se jako přídavné jméno.

ein bestelltes Essen (objednané jídlo)	ein geschriebener Brief (napsaný dopis)
das bestellte Essen	der geschriebene Brief

Velmi často se od obojích příčestí tvoří i zpodstatnělá přídavná jména.
r Reisende (cestující), r Verletzte (raněný)

Příčestí přítomné - činné

Má aktivní význam, osoba nebo věc sama činnost provádí.

(an)-fangen-d → infinitiv +d → příčestí přítomné
--

Příklady:

lachend	Sie kommt lachend. (Přichází se smíchem / smějíc se.)
lesend	Er sitzt da lesend. (Sedí tu a čte.)
schreibend	Die Aufgabe schreibend denkt er nach. (Píše úkol a přemýší.)

V přívlastku se chová jak přídavné jméno. Většinou v přívlastku odpovídá českým přídavným jménům slovesným zakončených na -ící, -jící, -ivý, skloňuje se jako přídavné jméno.

ein liebendes	Kind
mein liebendes	Kind
das liebende	Kind
die liebenden	Kinder
zwei liebende	Kinder

Rozdíl mezi příčestím přítomným a minulým

liebende Frau (milující žena)	geliebte Frau (milovaná žena)
schreibender Student (píšící student)	geschriebene Aufgabe (napsaný úkol)
ankommende Leute (přijíždějící lidé)	angekommene Leute (lidé, kteří přišli)

Příčestí přítomné s „zu“

Znamená, že s danou osobou či věcí se něco musí nebo může udělat.

(ein)-zu-stellend → zu + infinitiv +d → příčestí přítomné

Užívá se pouze v přívlastku a chová se jako přídavné jméno.

die zu schreibende Aufgabe (úkol, který je potřeba napsat)

die zu bestellenden Karten (lístky, které je možno objednat)

Přívlastkové vazby

Všechna příčestí a řada přídavných jmen se velmi často vyskytují v rozvinutých přívlastkových vazbách charakteristických pro odborný styl.

Tyto vazby se rozvíjejí „zprava doleva“ od určujícího podstatného jména.

Při překladu přívlastkových vazeb začínáme od podstatného jména, před kterým stojí tvar příčestí.

Pozor - může se jednat i o vícenásobnou přívlastkovou vazbu (viz poslední příklad).

die Studenten

(studenti)

die arbeitenden Studenten

(pracující studenti)

die während der Ferien arbeitenden Studenten

(studenti pracující o prázdninách)

die in vielen unseren Betrieben während der Ferien arbeitenden Studenten

(studenti, kteří pracují o prázdninách v mnoha našich podnicích)

die in vielen den verschiedensten Branchen angehörenden Betrieben während der Ferien arbeitenden Studenten

(studenti, kteří pracují o prázdninách v mnoha podnicích patřících k nejrůznějším odvětvím)

Odkazy

<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises7-9/Ex9-1-2.htm>

<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises7-9/Ex9-1-4.htm>

http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xg/xg12_01.htm

http://www.nj.cz/ukol_27.htm

http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/partizip_I_1.htm

http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/partizip_I_2.htm

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=6&Section=3&Exercise=2&SubExercise=1>

http://www.iik.de/sprachuebung_neu/Eigene%20Webs/_private/index.html

http://www.iik.de/sprachuebung_neu/Eigene%20Webs/_private/index.html

<http://www.stk.tu-darmstadt.de/jcal/part1.htm>

http://www.nj.cz/ukol_28.htm

http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xm/xm12_03.htm

<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises7-9/Ex9-1-3.htm>

Přívlastkové vazby s příčestím minulým:

<http://www.stk.tu-darmstadt.de/jcal/part2.htm>

http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xm/xm12_04.htm

<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises7-9/Ex9-1-6.htm>

<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises7-9/Ex9-1-5.htm>

<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises7-9/Ex9-1-1.htm>

KONJUNKTIV PRÉTERITA

(Konjunktiv II der Gegenwart und Zukunft)

Používá se jako český podmiňovací způsob.

Er würde kommen, wenn er Zeit hätte.

Přišel by, kdyby měl čas.

Koncovky konjunktivu (užívají se u všech tvarů všech konjunktivů)

1.	ich	-e	wir	-en
2.	du	-est	ihr	-et
3.	er	-e	sie	-en

Činný rod

Konjunktiv:	Opis:
prét.+(přehl.)+konj. konc.	würde + infinitiv
er hätte, wäre, würde	neužívá se
er müsste, könnte, dürfte, möchte, sollte, wollte, wüsste	neužívá se
er fragte užívá se velmi málo	er würde fragen
er ginge, bliebe, käme, nähme, täte, stünde - na ústupu; užití hlavně v přeneseném smyslu: Es ginge. – Šlo by to.	er würde gehen, bleiben, kommen, nehmen, tun, stehen
er dächte, brächte, nennte užívá se velmi zřídka	er würde denken, bringen, nennen

Trpný rod

würde + příčestí minulé
er würde gefragt

Užití:

1) nereálný děj v přítomnosti nebo budoucnosti

Es wäre gut, wenn er kommen würde. Er kommt aber nicht.

(Bylo by dobré, kdyby přišel. Ale nepřijde.)

2) nereálné přání v přítomnosti

Hätte ich viel Geld! (Kéž bych měl hodně peněz!)

3) zdvořilý dotaz, vybídnutí

Könntest du mir helfen? (Mohl bys mi pomoci?)

4) opatrné konstatování

Er sollte kommen. (Měl by přijít. Asi přijde.)

5) pochybnost

Würde es mir gelingen? Že by se mi to podařilo?

Věty se způsobovým slovesem: v konjunktivu je způsobové sloveso, významové je v infinitivu (činném nebo trpném).

Er könnte kommen. (Mohl by přijít.)

Das müsste erklärt werden. (To by se muselo vysvětlit.)

Odkazy

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=3&Lecture=4&Exercise=5&SubExercise=1>
http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/konj_4.htm
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=3&Lecture=6&Exercise=3&SubExercise=1>
http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xm/xm05_01.htm
<http://interdeutsch.de/Uebungen/konjunktiv.htm>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=4&Lecture=1&Exercise=2&SubExercise=1>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=4&Lecture=1&Exercise=3&SubExercise=1>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=4&Lecture=1&Exercise=4&SubExercise=1>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=4&Lecture=7&Exercise=4&SubExercise=1>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=5&Lecture=4&Exercise=1&SubExercise=1&ExerciseUrl=schr5L4ex1.htm>
http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/konj_1.htm
http://www.deutsch-online.com/modules.php?op=modload&name=NS_ezcms&file=index&menu=1&page_id=4
http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/konj_3.htm
http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/konj_4.htm
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=5&Lecture=7&Exercise=6&SubExercise=1>
http://www.sprachenzentrum.com/deutsch/mittelstufe1/grammatik/konjunktiv/konjunktiv2b_page.htm
http://www.sprachenzentrum.com/deutsch/mittelstufe1/grammatik/konjunktiv/konjunktiv2c_page.htm
http://www.sprachenzentrum.com/deutsch/mittelstufe1/grammatik/konjunktiv/konjunktiv2d_page.htm
<http://www.sprachenzentrum.com/deutsch/mittelstufe1/grammatik/konjunktiv/irrealewuensche.htm>
http://www.sprachenzentrum.com/deutsch/mittelstufe1/grammatik/konjunktiv/konjunktivmodal_page.htm
<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises10-15/Ex11-1-3.htm>
<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises10-15/Ex11-1-4.htm>

Zdvořilé výzvy:

<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises10-15/Ex11-1-7.htm>
<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion12/index.shtml>

Nereálné přání:

<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises10-15/Ex11-1-1.htm>
<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises10-15/Ex11-1-5.htm>
http://faculty.vassar.edu/vonderem/deutsch_heute/Kapitel12/Ubungen/konj1.html
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=4&Lecture=7&Exercise=3&SubExercise=1>

S poslechem:

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=5&Lecture=4&Exercise=3&SubExercise=1>

KONJUNKTIV PLUSQUAMPERFEKTA (Konjunktiv II der Vergangenheit)

Činný rod

Konj. prét. pomocného slovesa + příčestí minulé významového slovesa

er hätte gehabt, er wäre gewesen, er wäre geworden

er hätte gemusst, gekonnt, gedurft, gemocht, gesollt, gewollt, gewusst

er hätte gefragt; er wäre gekommen

Trpný rod

wäre + příčestí minulé významového slovesa +worden

er wäre gefragt worden

Konjunktiv ve spojení se způsobovými slovesy a lassen

Platí pravidlo dvou infinitivů.

Er hätte sich verabschieden können.

Ich hätte es kontrollieren lassen.

Er hätte gefragt werden können.

Užití:

1) nereálný děj v minulosti

Wenn er gekommen wäre, hätten wir es geschafft.

(Kdyby /tehdy/ býval příšel, bývali bychom to stihli.)

2) nereálné přání v minulosti

Hätte ich damals mehr Geld gehabt! (Kéž bych tehdy měl více peněz!)

3) mírná výtká v minulosti – ve spojení se způsobovým slovesem

Du hättest nicht so viel einkaufen sollen. (Neměl jsi tak mnoho nakupovat.)

Odkazy

http://www.nj.cz/ukol_19.htm

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=5&Lecture=7&Exercise=2&SubExercise=1>

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=5&Lecture=7&Exercise=3&SubExercise=1>

<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises10-15/Ex11-1-2.htm>

<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises10-15/Ex11-1-6.htm>

KONJUNKTIV I

(Konjunktiv I)

Tento konjunktiv se používá v nepřímé řeči a některých speciálních případech.

Er sagt: „Ich komme nicht.“ Er sagt, er komme nicht. (Říká, že nepřijde.)

Es lebe unser Freund Karl! (Ať žije nás přítel Karel!)

Man nehme 3 Kilo Mehl. (Vezmi tři kilo mouky... – zastaralé.)

Konjunktiv přítomného času

Tvoří se od oznamovacího způsobu koncovkami konjunktivu.

Všechny nepravidelnosti sloves odpadají.

ich	habe, sei, werde, dürfe, frage, fahre, gebe
du	habest, seiest, werdest,dürfest, fahrest, gebest
er	habe, sei, werde, dürfe, fahre, gebe
wir	haben, seien, werden, dürfen, fahren, geben
ihr	habet, seiet, werdet,dürfet, fahret, gebet
sie	haben, seien, werden, dürfen, fahren, geben

Tvary shodné s oznamovacím způsobem (1. j. č.; 1., 3. mn. č.) se nahrazují příslušnými tvary konjunktivu préterita.

Konjunktiv perfekta

Tvoří se z oznamovacího způsobu perfekta, pomocné sloveso dostává koncovky konjunktivu.

er habe gefragt er sei gekommen

Tvary shodné (1. j. č. ; 1., 3. mn. č.) se nahrazují příslušnými tvary konjunktivu plusquamperfekta.

Konjunktiv budoucího času I

Tvoří se z konjunktivu I slovesa werden a infinitivu významového slovesa.

er werde kommen

Tvary shodné s oznamovacím způsobem (1. j. č. ; 1., 3. mn. č.) se nahrazují příslušnými tvary konjunktivu préterita.

wir werden kommen = wir würden kommen

Konjunktiv budoucího času II

Tvoří se z konjunktivu I slovesa werden a infinitivu minulého významového slovesa.

er werde gekommen sein

Tvary shodné s oznamovacím způsobem (1. j. č.; 1., 3. mn. č.) se nahrazují příslušnými tvary konjunktivu préterita.

wir werden gekommen sein = wir würden gekommen sein

Odkazy

<http://interdeutsch.de/Uebungen/eulensp.htm>

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=6&Lecture=7&Exercise=3&SubExercise=1>

http://www.nj.cz/cviceni_12.htm

http://www.deutsch-online.com/modules.php?op=modload&name=NS-ecms&file=index&menu=1&page_id=4

<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/KONGEG.HTM>

http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xm/xm09_01.htm

http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xm/xm09_02.htm

http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xm/xm09_03.htm

http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/zo/zo06_01.htm

<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises10-15/Ex12-1-1.htm>

<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises10-15/Ex12-1-2.htm>

DRUHÝ BUDOUCÍ ČAS

(Futur II)

časovaný tvar „werden“	+ infinitiv minulý
= příčestí minulé + haben nebo sein	

Užití:

a) předpověď do budoucna možno vždy nahradit perfektem

Im Jahre 2010 wird das Raumschiff die Venus erreicht haben.

(V roce 2010 dosáhne kosmická loď Venuše.)

Im Jahre 2010 hat das Raumschiff die Venus erreicht.

b) domněnka v minulosti - možno nahradit perfektem jen se slovem vyjadřujícím domněnku

Er wird seinen Schlüssel verloren haben. (Asi ztratil klíče.)

= Er hat wohl seinen Schlüssel verloren.

Vyjádření domněnky v minulosti s postojem mluvčího

Chceme-li vyjádřit postoj mluvčího k domněnce, užíváme opis modálním slovesem.

modální sloveso + infinitiv minulý

können: možnost (Hypothese, Vermutung)

Sie kann damals 16 Jahre alt gewesen sein. (Tehdy jí asi bylo 16 let.)

mögen: možnost s omezením (Vermutung mit Einräumung)

Sie sah zwar nicht so aus, aber sie mag damals 16 Jahre alt gewesen sein.

(Sice tak nevypadala, ale bylo jí tehdy asi 16 let.)

müssen: subjektivní přesvědčení (hypothetische Notwendigkeit)

Wenn auch Karl auf dem Photo ist, dann muss sie damals 16 Jahre gewesen sein.

(Jestliže je na fotce také Karel, muselo jí tehdy být 16 let.)

sollen: cizí mínění (Aussage eines anderen)

Nach dem, was die Oma erzählt, soll sie damals 16 Jahre alt gewesen sein.

(Podle toho, co vypráví babička, bylo jí prý tehdy 16 let.)

wollen: tvrzení, které nemusí být pravdivé (Behauptung, die nicht für wahr zu halten ist)

Sie will damals 16 Jahre alt gewesen sein, aber das stimmt nicht.

(Říká, že jí tehdy bylo 16 let, ale to není pravda.)

dürfen: tvrzení, se kterým mluvčí souhlasí (Behauptung, mit der sich der Sprecher

identifiziert), používá se konjunktiv préterita

Das Bild dürfte Picasso gemalt haben. Die Farben sprechen dafür.

(Obraz podle mého namaloval Picasso. Mluví pro to barvy.)

Odkazy

<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/modalv2.htm>

ZÁPOR

(Negation)

Německá věta smí mít pouze jeden zápor.

nein	Samostatný zápor s platností věty. Nein. Nein, ich komme nicht. (Ne. Ne, nepřijdu.)
nicht	Popírá platnost celé věty, pak stojí co nejvíce na konci. Ich mache diese Arbeit nicht. (Tuhle práci nedělám.) Ich kann nicht tanzen. (Neumím tancovat.) Er hat nicht gearbeitet. (Nepracoval.)
Popírá platnost jednotlivého člena, pak stojí před ním. Er ist nicht nett. (Není milý.) Ich fahre nicht Auto. (Neřídím auto.) Ich bin nicht fertig. (Nejsem hotov.)	
kein	Ich schreibe nicht die Aufgabe, ich schreibe den Brief. (Nepíši úkol, píše dopis.) Dává se před podstatné jméno, kde by v kladném vyjádření byl neurčitý člen ein nebo žádný člen; má tvary jako neurčitý člen ein. Das ist kein Traum / keine Blume / kein Auto. (To není sen / květina / auto.) Ich habe keine Zeit / kein Geld. (Nemám čas / peníze.)
schon (už) – noch nicht, noch kein (ještě ne, ještě žádny)	Bist du schon fertig? Ich bin noch nicht fertig. (Nejsem ještě hotov.) Hast du schon Hunger? Ich habe noch keinen Hunger. (Nemám ještě hlad.)
noch (ještě) – nicht mehr, kein mehr (už ne, už žádny)	Arbeitest du noch? Ich arbeite nicht mehr. (Už nepracuji. Víc nepracuji.) Hast du noch Hunger? Ich habe keinen Hunger mehr. (Už nemám hlad.)

Při více záporných zájmenech v české větě užijeme v německé větě jen jedno a ostatní dáváme v kladném protějšku.
Niemand braucht etwas. (Nikdo nic nepotřebuje.)
Er hat nie etwas gemacht. (Nikdy nic neudělal.)
Nirgends war jemand zu finden. (Nikde se nedal nikdo najít.)

Na zápornou otázku je kladná odpověď uváděna výrazem doch.

Er kommt nicht?	Doch, er kommt.
(On nepřijde?)	Ale ano, přijde.

Odkazy

- <http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion11/index.shtml>
- http://www.nj.cz/gramatiku_4.htm
- http://www.nj.cz/ukol_15.htm
- <http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=1&Lecture=6&Exercise=3&SubExercise=1>
- <http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=1&Lecture=6&Exercise=5&SubExercise=1>
- http://www.stufen.de/index.php?name=EZCMS&menu=3901&page_id=325
- <http://interdeutsch.de/Uebungen/negation.htm>
- <http://www.stk.tu-darmstadt.de/jcal/negat1.htm>
- <http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises1-6/Ex2-2-1.htm>

PODSTATNÁ JMÉNA

(Substantive)

ČLEN PODSTATNÝCH JMEN

(Artikel)

Před podstatným jménem stojí většinou člen v příslušném rodě, pádě a čísle.

Člen určitý

rod	mužský	ženský	střední	množné číslo
1.	der	die	das	die
2.	des	der	des	der
3.	dem	der	dem	den
4.	den	die	das	die

Člen neurčitý

rod	mužský	ženský	střední	množné číslo
1.	ein	eine	ein	není
2.	eines	einer	eines	
3.	einem	einer	einem	
4.	einen	eine	ein	

Člen určitý:

1. Věci a osoby blíže určené (Das Haus ist neu.)
2. Jména pohoří, hor a vodstev (die Alpen, der Dachstein, die Donau, der Bodensee)
3. Názvy států ve tvaru mužského a ženského rodu (der Iran, die Bundesrepublik Deutschland = die BRD, die Schweiz, die Türkei) a množného čísla (die USA, die Niederlande).
4. Města s přívlastkem (das alte Wien).
5. Třetí stupeň přídavného jména (Er ist der beste Sportler.)
6. Přiřazování k nadřazenému pojmu (Die Rose ist eine Blume.)

Člen neurčitý:

1. osoby a věci neznámé (Das ist ein Haus.)
2. přiřazování a hodnocení (Der Löwe ist ein Raubtier. Sie ist eine gute Schülerin.)

Vynechávání členu u podstatných jmen:

1. V mn. č. tam, kde v j. č. je člen neurčitý. (Das ist ein Haus. - Das sind Häuser.)
2. Povolání, funkce, národnost (Er ist Lehrer, Direktor und Tscheche.)
3. Školní předměty (Wir haben heute Deutsch, Mathe und Geschichte.)
4. Názvy jazyků (Er spricht Deutsch und etwas Englisch.)
5. Sporty (Spielst du Tennis oder Volleyball?)
6. Látky a materiály (Ich kaufe Brot und Butter. Der Stuhl ist aus Holz.)
7. Po označených míry a váhy (Ich kaufe ein Kilo Orangen und zwei Stück Kuchen.)
8. Abstrakta (Ich habe Lust, Zeit, Angst.)
9. Vlastní jména, názvy měst, kontinentů, zemí středního rodu (Das ist Karl, Prag, Amerika, Deutschland.)
10. Tituly a oslovení (Herr Doktor Klein, Frau Blase, Professor Hain)
11. Nápis a nadpisy (Konditorei, Junge Welt, Königin heiratet)
12. Předchází-li vlastní jméno ve 2. pádě (čí) (Karls Schwester, Pauls Wohnung)
13. Po „wessen“ a „dessen“ (Wessen Auto steht da? ...der Kollege, dessen Frau...)
14. Ustálené vazby (Gehst du nach Hause? Kommst du heute zu Besuch?)
15. Jména svátků (Ostern, Weihnachten, Pfingsten)

Koncovky, podle kterých je možno poznat rod podstatného jména:

Mužský: -ich, -ig, -ling, -s, -är (-ör, -eur). -ier, -iker, -and, -ant, -ist, -oge, -or, -ismus

Ženský: -in, -heit, -keit, -schaft, -ung, -ion, -ei, -ie, -ade, -age, -anz, -enz, -äse(-öse), -ose, -üre, -ur, -ine, -ive, -isse, -sis

Střední: -chen (-lein, kraj. -le, -li, -erl), -icht, -tel, -o (-eau), -ett, -ing, -um, -ma, -ment

Odkazy

- <http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=5&Lecture=6&Exercise=4&SubExercise=1>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=5&Lecture=6&Exercise=4&SubExercise=2>
<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises7-9/Ex8-1-5.htm>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=5&Lecture=6&Exercise=4&SubExercise=1>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=5&Lecture=6&Exercise=4&SubExercise=2>
<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises7-9/Ex8-1-5.htm>
http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xg/xg02_04.htm
http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xg/xg02_05.htm
<http://www.passwort-deutsch.de/lernen/band1/lektion4/aktivitaet01.htm>
<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion2/index.shtml>
<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/artikel.htm>
<http://www.edition-deutsch.de/buecher/mul-uebung2.php>
http://vdeutsch.eduhi.at/daf_tibs/modul02.htm
<http://interdeutsch.de/Uebungen/artikel.htm>
<http://interdeutsch.de/Uebungen/art2.htm>
<http://www.passwort-deutsch.de/lernen/band1/lektion2/aktivitaet04.htm>
<http://www.passwort-deutsch.de/lernen/band1/lektion4/aktivitaet02-01.htm>
http://www.nj.cz/ukol_8.htm
http://www.nj.cz/ukol_12.htm
http://www.nj.cz/cviceni_9.htm
http://www.nj.cz/cviceni_12.htm
http://www.nj.cz/cviceni_15.htm
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=2&Lecture=6&Exercise=2&SubExercise=1&ExerciseUrl=schr2L13ex2.htm>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=1&Lecture=6&Exercise=4&SubExercise=1>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=3&Lecture=3&Exercise=2&SubExercise=1>
http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/artikel_um_ie_ei_schaft_chen.htm
[http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/artikel_heit_ologe_ment_ik.htm](http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/artikel_ion_limg_ant_mus.htm)
http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/artikel_ung_lein_itae_dent.htm
http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/artikel_ut_keit_ier_ant.htm
<http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/festliches/gratulieren.htm>
<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/art1.htm>
<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/art2.htm>
<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/art3.htm>
<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/sachsen.htm>

členy u zeměpisných názvů:

- <http://www.saunalahti.fi/~pohalone/kompass3/3kmp7b.htm>
http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/persoenliches/laender_1.htm
http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/persoenliches/laender_2.htm
http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/persoenliches/laender_3.htm

SKLOŇOVÁNÍ PODSTATNÉHO JMÉNA

(Deklination des Substantivs)

Se členem určitým

rod	mužský	ženský	střední	množné číslo
1.	der Mann	die Frau	das Kind	die Männer, Frauen, Kinder
2.	des Mann(e)s	der Frau	des Kind(e)s	der Männer, Frauen, Kinder
3.	dem Mann	der Frau	dem Kind	den Männern, Frauen, Kindern
4.	den Mann	die Frau	das Kind	die Männer, Frauen, Kinder

Se členem neurčitým

rod	mužský	ženský	střední	množné číslo
1.	ein Mann	eine Frau	ein Kind	Männer, Frauen, Kinder
2.	eines Mann(e)s	einer Frau	eines Kind(e)s	Männer, Frauen, Kinder
3.	einem Mann	einer Frau	einem Kind	Männern, Frauen, Kindern
4.	einen Mann	eine Frau	ein Kind	Männer, Frauen, Kinder

2. pád jednotného čísla rodu mužského a středního má koncovku -(e)s

3. pád všech rodů má vždy koncovku -(e)n

Slabé skloňování mužského rodu (n-Deklination)

	jednotné číslo:	množné číslo:
1.	der Mensch, ein Student	die Menschen, Studenten
2.	des Menschen, eines Studenten	der Menschen, Studenten
3.	dem Menschen, einem Studenten	den Menschen, Studenten
4.	den Menschen, einen Studenten	die Menschen, Studenten

Takto se skloňuje např. der Junge, der Herr (des Herrn!, die Herren)

a řada podstatných jmen cizího původu zejména s koncovkou -ant, -and, ent, -ist, -oge

Odkazy

- <http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/akkusativ1.htm>
- <http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/akkusativ2.htm>
- <http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/akkusativ3.htm>
- http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xg/xg03_09.htm
- <http://www.dlc.fi/~pohalone/kompass2/musikant.htm>
- http://vdeutsch.eduhi.at/daf_tibs/modul02.htm
- <http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=5&Lection=3&Exercise=2&SubExercise=1&ExerciseUrl=schr5L3ex2.htm>
- <http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=2&Lection=5&Exercise=1&SubExercise=1>
- http://www.nj.cz/ukol_1.htm
- http://www.nj.cz/cviceni_16.htm

Slabé skloňování:

- http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xm/xm02_03.htm
- <http://www.passwort-deutsch.de/lernen/band3/lektion17/aktivitaet11.htm>
- http://www.ralf-kinas.de/index.html?http://www.ralf-kinas.de/uebungen/hotpot/n_dek1.htm

Odlišení slabého a silného skloňování:

http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xm/xm02_03.htm

MNOŽNÉ ČÍSLO PODSTATNÝCH JMEN

(Pluraltypen der Substantive)

Všechna podstatná jména kromě typu tvořeného koncovkou -s mají ve 3. pádě množného čísla koncovku -n.

	koncevka	mužský	ženský	střední
1.	-0	zejména -er, -en, -el: Meister		zejména -chen, -lein: Häuschen
	-0 + -"	zejména -er, -en, -el: Väter, Brüder	jen Mütter, Töchter	žádná
2.	-e	mnoho, např.: Tische	-nis: Kenntnisse	málo, např.: Jahre, Erzeugnisse
	-e- + -"	mnoho, např.: Stühle, Züge	asi 40, např.: Hände, Wände	žádná
3.	-er	málo, např.: Geister	žádná	mnoho, např.: Kinder, Kleider
	-er + -"	málo, např.: Männer, Wälder	žádná	mnoho, např.: Häuser, Bücher
4.	-en	jen 9: Seen, Staaten a typ Menschen, Jungen	skoro všechna	jen 7: Augen, Ohren, Betten, Hemden, Herzen
5.	-s cizí a zkratková	Opas, LKWs	Omas, Unis	Kinos, Hotels

Odkazy

<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion1/index.shtml>
<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/plural1.htm>
<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/plural2.htm>
http://www.nj.cz/cviceni_4.htm
http://www.nj.cz/cviceni_6.htm
http://www.nj.cz/cviceni_7.htm

VLASTNÍ JMÉNA

(Personennamen)

**Vlastní jména osob užitá bez členu nebo zájmena mají ve 2. pádě j. č. zpravidla koncovku -s.
Ostatní pády jsou bez koncovky.**

Peters Schwester, Gabis Freund, Goethes Werk

Podstatné jméno může stát před i za vlastním jménem v 2. pádu.

Beethovens Werke i die Werke Beethovens (zde bývá člen)

U vlastních jmen končících na -s, -ß, -x, -z, -tz přidáváme koncovku -ens (Maxens Bruder), častěji však užíváme opisu s von (der Bruder von Max).

V psaném projevu užíváme i apostrof (Strauß' Operetten).

Má-li osoba více jmen, skloňuje se jen poslední (Johann Wolfgang Goethes Werke).

Příjmení mají většinou koncovku -s (Meiers, Bayers, Buddenbrooks) nebo jsou bez koncovky, zejména ta končící na -en,-er,-el. (die Schlegel, die Müller), příjmení na sykavky mají koncovku -ens (die Schulzens, die Klotzens).

Ve spojení s titulem bez členu se skloňuje pouze vlastní jméno (Frau Fischers Kollegin, Tante Helgas Torte, Doktor Lustigs Sprechstunde, Professor Doktor Maiers Vortrag). Výjimkou je Herrn Doelles Brief!!!

Ve spojení titulu se členem se skloňuje titul (s výjimkou Doktor, Fräulein), vlastní jméno je bez koncovky (der Vorschlag des Professors Holler, die Reformen des Kaisers Karl des Vierten).

ZEMĚPISNÉ NÁZVY

(Geographische Eigennamen)

Názvy měst

Jsou středního rodu, člen se neužívá, pouze ve spojení s přídavným jménem (das alte Prag).

Wo? in
in Prag

Wohin? nach
nach Prag

Woher? aus
aus Prag

2. pád die Geschichte Prags nebo užíváme opisu s von (die Geschichte von Prag)

Názvy zemí a světadílů rodu středního

Užívají se bez členu jako města.

Wo? in
in Polen
in Österreich
in Deutschland
in Asien

Wohin? nach
nach Polen
nach Österreich
nach Deutschland
nach Asien

Woher? aus
aus Polen
aus Österreich
aus Deutschland
aus Asien

Názvy zemí rodu ženského a v množném čísle

Se užívají se členem, skloňují se jako obecná podstatná jména.

Wo?
in der Schweiz
in der BRD
in den USA

Wohin?
in die Schweiz
in die BRD
in die USA

Woher?
aus der Schweiz
aus der BRD
aus den USA

2. pád

die Geschichte Polens nebo užíváme opisu s von (die Geschichte von Polen)
die Geschichte der Schweiz

Zeměpisná přídavná jména

Od názvů měst se tvoří příponou -er.

Wiener Kaffee, Düsseldorfer Messe, Prager Altstadt

V názvech končících na -en odpadá při tvoření přídavných jmen hláska -e-:
Pilsen - Pilsner Bier, Dresden - Dresdner Galerie, München - Münchner Oktoberfest

Jsou nesklonná.

in den Pariser Straßen

Názvy obyvatel měst

Se tvoří stejně jako přídavná jména. Ženská přechylujeme koncovnou -in, -innen.

der Prager (Pražan) die Pragerin (Pražanka)
die Prager (Pražané) die Pragerinnen (Pražanky)

Názvy obyvatel zemí

Se tvoří většinou koncovkami -e, -er, případně -iese, -ese.

der Tscheche, Italiener die Tschechin, Italienerin
die Tschechen, Italiener die Tschechinnen, Italienerinnen
der Portugiese, Chines die Portugiesin, Chinesin

Ale:

der Deutsche, ein Deutscher die Deutsche, eine Deutsche
die Deutschen, Deutsche die Deutsche, Deutsche

Zde se jedná o zpodstatnělé přídavné jméno (viz).

Od názvů obyvatel zemí se tvoří přídavná jména, většinou příponou -isch.
tschechisch, italienisch, portugiesisch, chinesisch, ale deutsch
Přídavná jména jsou zároveň názvy jazyků: s Tschechisch, s Deutsch.

Názvy vodstev, hor a pohoří

Užívají se vždy se členem, skloňují se jako obecná podstatná jména.

Pohoří a hory

Mohou být všech rodů, nejčastěji podle základního slova v názvu.

Pohoří	Wo? in +3. p.	Wohin? in + 4. p.
	im Böhmerwald	in den Böhmerwald
	im Riesengebirge	ins Riesengebirge
	in der Hohen Tatra	in die Hohe Tatra
	in den Alpen	in die Alpen
Hory	Wo? auf +3. p.	Wohin? auf + 4. p.
	auf dem Großglockner	auf den Großglockner
	auf der Zugspitze	auf die Zugspitze

Vodstva

Mohou být všech rodů, nejčastěji podle základního slova v názvu.

Pozor zejména na rozdíl der See (jezero) a die See (moře)!

Předložka u se překládá vždy an!!!

Wo? an +3. p.	Wohin? an + 4. p.
am Rhein	an den Rhein
an der Donau	an die Donau
am Bodensee	an den Bodensee
am Mittelmeer	ans Mittelmeer
an der Ostsee	an die Ostsee
am Atlantischen Ozean	an den Atlantischen Ozean

Ale: Ich schwimme im Bodensee. (Plavu v Bodamském jezeře.)
Ich surfe auf dem Bodensee. (Surfuji na Bodamském jezeře.)

Odkazy

Zeměpisné názvy:

http://www.iik.de/uebungen/laender_erkennen.htm

Členy:

<http://www.saunalahti.fi/~pohalone/kompass3/3kmp7b.htm>
http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/persoenliches/laender_1.htm
http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/persoenliches/laender_2.htm
http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/persoenliches/laender_3.htm

Názvy států a řečí:

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=1&Lecture=1&Exercise=4&SubExercise=1>

Názvy stát – příslušník – národnost:

<http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/persoenliches/national.htm>
<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/europa.htm>
<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/national.htm>

Předložky u zeměpisných názvů:

<http://www.passwort-deutsch.de/lernen/band1/lektion1/aktivitaet09.htm>

+ slovosled věty oznamovací:

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=6&Lecture=6&Exercise=2&SubExercise=1>

Zeměpisná přídavná jména:

<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/adjdeklg.htm>

PŘÍDAVNÁ JMÉNA

(Adjektive)

SKLOŇOVÁNÍ PŘÍDAVNÝCH JMEN

(Deklination der Adjektive)

Skloňování přídavných jmen po členu určitém

rod:	mužský	ženský	střední	množné číslo
1.	der lieb -e	die lieb -e	das lieb -e	die lieb -en
2.	des lieb -en	der lieb -en	des lieb -en	der lieb -en
3.	dem lieb -en	der lieb -en	dem lieb -en	den lieb -en
4.	den lieb -en	die lieb -e	das lieb -e	die lieb -en

Jednotné číslo: 1. p.: všude -e

4. p.: Ž,S -e; M -en

2., 3. p.: všude -en

Množnéčíslo: všude -en

Jako po členu určitém se skloňuje po zájmenech:

dieser (tento), jener (onen), jeder (každý)

mancher, welcher, solcher (po nich možno i jako po čl. neurč.)

derselbe (tentýž), derjenige (ten) – 2.část se skloňuje jako přídavné jméno (mit demselben alten Mann)

V množném čísle přistupují dále:

alle (všichni), beide (oba), keine (žádní), přivlastňovací zájmena meine, deine, seine, ihre, seine, unsere, eure, ihre, Ihre

Skloňování přídavných jmen po členu neurčitém

rod:	mužský	ženský	Střední	množné číslo
1.	ein lieb -er	eine lieb -e	ein lieb -es	není
2.	eines lieb -en	einer lieb -en	eines lieb -en	
3.	einem lieb -en	einer lieb -en	einem lieb -en	
4.	einen lieb -en	eine lieb -e	ein lieb -es	

Jednotné číslo: 1. p. : M.-er, Ž -e , S -es

2., 3. p.: všude -en

4. p.: M -en, Ž -e , S -es

Jako po členu neurčitém se v jednotném čísle skloňuje:

po záporném kein ve všech rodech

po přivlastňovacích zájmenech mein, dein, sein, ihr, sein, unser, euer, ihr, Ihr ve všech rodech

Množné číslo: tento typ nemá.

Skloňování přídavných jmen bez členu

rod:	Mužský	ženský	střední	množné číslo
1.	lieb -er	lieb -e	lieb -es	lieb -e
2.	lieb -en !!!	lieb -er	lieb -en !!!	lieb -er
3.	lieb -em	lieb -er	lieb -em	lieb -en
4.	lieb -en	lieb -e	lieb -es	lieb -e

Jednotné číslo: 1., 3., 4. p. : koncovky jako člen
2. p.: -en !!!

Množné číslo:
koncovky jako člen určitý

Jako bez členu se skloňuje v množném čísle:

po číslovkách určitých (zwei, drei, ...)

po číslovkách neurčitých (andere, einige, etliche, mehrere, verschiedene, viele, wenige, ...)

Příklad:

1. einige junge Leute
2. einiger junger Leute
3. einigen jungen Leuten
4. einige junge Leute

1. andere alte Bekannte
2. anderer alter Bekannter
3. anderen alten Bekannten
4. andere alte Bekannte

Odkazy

- http://vdeutsch.eduhi.at/daf_tibs/modul13.htm
http://www.sprachenzentrum.com/deutsch/mittelstufe1/grammatik/adjektiv/adjektivflexion1_page.htm
<http://www.passwort-deutsch.de/lernen/band3/lektion13/aktivitaet05.htm>
<http://www.passwort-deutsch.de/lernen/band3/lektion13/aktivitaet12.htm>
<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion15/index.shtml>
<http://www.edition-deutsch.de/buecher/mul-uebung6.php>
<http://www.edition-deutsch.de/buecher/wir-uebung-band3a.php>
http://www.nj.cz/cviceni_4.htm
http://www.nj.cz/cviceni_14.htm
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=4&Lecture=2&Exercise=1&SubExercise=1&ExerciseUrl=schr4L9ex1.htm>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=4&Lecture=2&Exercise=2&SubExercise=1>
<http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/adjektivdeklin.htm>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=6&Lecture=6&Exercise=1&SubExercise=1&ExerciseUrl=schr6L13ex1.htm>
http://home.online.no/%7Evindnes/deutschlinks/side_76.htm

Náročnější slovní zásoba:

- <http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/adjektivdeklation.htm>
http://www.nj.cz/cviceni_6.htm
http://www.nj.cz/cviceni_27.htm
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=4&Lecture=3&Exercise=6&SubExercise=1>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=4&Lecture=5&Exercise=2&SubExercise=1>
http://www.deutsch-online.com/modules.php?op=modload&name=NS-ezcms&file=index&menu=1&page_id=4
<http://www.interdeutsch.de/Uebungen/rotkappe.htm>
<http://www.spz.tu-darmstadt.de/imss/Deutsch/M2/001/Main.html>
<http://www.spz.tu-darmstadt.de/imss/Deutsch/M2/001/Main.html>
<http://www.spz.tu-darmstadt.de/imss/Deutsch/M2/001/Main.html>

STUPŇOVÁNÍ PŘÍDAVNÝCH JMEN A PŘÍSLOVCÍ

(Komparation der Adjektive)

Přídavná jména v příslušku a příslovce

I. stupeň	II. stupeň	III. stupeň
	" + -er	am " + -(e)sten

Takto se stupňují příslovce a přídavná jména v příslušku.
 Heute ist es am wärmsten.
 Karl ist hier am schönsten.

III. stupeň přídavných jmen v přívlastku

člen určitý	+ ste	+ koncovka příd.jména (v příslušném pádě a čísle)
zájmeno		
číslovka		

Karl ist der beste Schüler.
 Hier sind meine schönsten Bücher.
 Jetzt kommen drei schönste Mädchen.

Výrazy srovnávání

Stejná míra vlastnosti	so – wie (tak – jak)
Nestejná míra vlastnosti	als (než)
Nejvyšší míra vlastnosti	von (z), unter (mezi)

Přehled typů stupňování

a)

klein kleiner am kleinsten

b) alt

jung älter am ältesten

Jednoslabičná s kmenovou hláskou -a-, -o-, -u- přehlasují.

c)

breit breiter am breitesten

kurz kürzer am kürzesten

III. stupeň po -t,-d a po sykavkách vkládá -e-. Výjimka: am grössten

e)

dunkel dunkler am dunkelsten

teuer teurer am teuersten

II. stupeň s koncovkou -el., -er vypouští -e.

f)

hoch höher am höchsten

nahe näher am nächsten

Hláška -h- mezi samohláskami, -ch- před souhláskou a na konci slova.

g)

gut	besser	am besten
gern	lieber	am liebsten
lieb		
bald	eher	am ehesten
früh	früher	am frühesten
oft	öfter	am öftesten
häufig	häufiger	am häufigsten
wenig	weniger	am wenigsten
minder	am mindesten	
viel	mehr	am meisten
sehr		(die meisten = většina)

Stupňované tvary bez srovnání

Označují maximální míru vlastnosti, neslouží ke srovnávání.

Tvary na **-st**

äußerst (krajně), **höchst** (nanejvýš), **möglichst** (co možná) se používají ve spojení s přídavným jménem v 1. stupni

äußert interessant (krajně zajímavé), möglichst bald (co možná nejdříve)

meist (většinou) případně ve spojení s příčestím minulým (nejvíc)

Wir sind meist zufrieden. (Jsme většinou spokojeni.)

Das ist das meist gekaufte Auto. (To je nejvíce kupované auto.)

herzlichst (co nejsrdečněji) Herzlichsten Dank! (Děkuji co nejsrdečněji!)

Tvary na **-stens**

höchstens (nanejvýš, maximálně), **wenigstens**, **mindestens** (nejméně, minimálně, alespoň), **spätestens** (nejpozději), **frühestens** (nejdříve), **längstens** (nejdále) se používají ve spojení s údajem množství nebo délky a označují krajní mez
höchstens 10 Kronen (nejvýš 10 korun), mindestens 3 Stunden (aspoň 3 hodiny), spätestens morgen (nejpozději zítra), frühestens am Sonntag (nejdřív v neděli), längstens drei Stunden (nejdále 3 hodiny)

meistens (většinou), **schnellstens** (co nejrychleji), **bestens** (co nejlépe, skvěle)

Ich bin meistens da. (Jsem většinou tu.) Ich erledige es schnellstens. (Vyřídím to co nejrychleji.)

Danke bestens! (Vřelý dík!)

Odkazy

<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises1-6/Ex6-2-2.htm>

<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises1-6/Ex6-2-1.htm>

<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises1-6/Ex6-2-3.htm>

<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion5/index.shtml>

<http://www.passwort-deutsch.de/lernen/band2/lektion9/aktivitaet05.htm>

<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/adjkomp1.htm>

<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/adjkomp2.htm>

http://www.nj.cz/cviceni_8.htm

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=2&Lecture=6&Exercise=5&SubExercise=1>

http://www.deutsch-online.com/modules.php?op=modload&name=NS-ezcms&file=index&menu=1&page_id=4

<http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/komparativ.htm>

http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/komparativ_1.htm

<http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/superlativ.htm>

http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/superlativ_1.htm

http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/als_wie.htm

<http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/komparation.htm>

http://vdeutsch.eduhi.at/daf_tibs/modul14.htm

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=4&Lecture=2&Exercise=3&SubExercise=1>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=4&Lecture=2&Exercise=4&SubExercise=1>
<http://www.sprachenzentrum.com/deutsch/mittelstufe1/grammatik/adjektiv/wieoderals.htm>
http://www.sprachenzentrum.com/deutsch/mittelstufe1/grammatik/adjektiv/komparativ_page.htm

ZPODSTATNĚLÁ PŘÍDAVNÁ JMÉNA

(Substantivisierte Adjektive)

Skloňují se jako přídavná jména.

(Tedy jako bychom si za ně domysleli podstatná jména např. v mužském rodě der Mann, v ženském die Frau, a množném čísle die Leute a ve středním rodě das Ding.)

mužský rod: ein Alter (stařec) der Alte	ženský rod: eine Alte (stařena) die Alte	množné číslo: Alte (starci) die Alten
--	---	--

Obdobně: ein Reisender (cestující), mein Bekannter (můj známý), einige Verletzte (někteří ranění), meine Kleine (moje malá), meine Lieben (moji milí)

Střední rod se užívá pro abstrakta a většinou ve spojení s dalším slovem.

das Gute (dobro)
alles Beste (všechno nejlepší), manches Neue (mnoho nového)
etwas Kleines (něco malého), viel Interessantes (hodně zajímavého), wenig Wichtiges (málo důležitého), genug Schlechtes (dost špatného)

Odkazy

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=6&Lecture=1&Exercise=4&SubExercise=1>
http://www.nj.cz/cviceni_31.htm
<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises1-6/Ex6-3-1.htm>

ZÁJMENA

(Pronomina)

ZÁJMENA OSOBNÍ

(Personalpronomina)

Osobní zájmena stojí místo podstatného jména v příslušném rodě, pádě a čísle.

jednotné číslo					množné číslo			
1.	ich	du	er	sie	es	wir	ihr	sie
2.	Užívá se zřídka.					Sie		
3.	mir	dir	ihm	ihr	ihm	uns	euch	ihnen
4.	mich	dich	ihn	sie	es	uns	euch	sie
								Sie

Příklad:

Der Mann ist jung.

Ten muž je mladý.

Er ist sehr nett.

Je velmi milý.

Siehst du ihn?

Vidíš ho?

Ich muss ihm etwas sagen.

Musím mu něco říct.

Jsou-li ve větě dva předměty vyjádřené osobními zájmeny, má 4. pád přednost před 3. pádem:

Kaufst du dem Vater den Stadtplan? (Koupíš otci plán města?)

Ja, ich kaufe ihm den Stadtplan. (Ano, koupím mu plán města.)

Ja, ich kaufe ihn dem Vater. (Ano, koupím ho otci.)

Ja, ich kaufe **ihn ihm**. (Ano, koupím mu ho.)

Odkazy

http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xg/xg03_11.htm

<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion20/index.shtml>

http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xg/xg03_10.htm

<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/personal.htm>

http://www.nj.cz/cviceni_2.htm

http://www.nj.cz/cviceni_33.htm

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=2&Lecture=7&Exercise=3&SubExercise=1>

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=2&Lecture=7&Exercise=4&SubExercise=1>

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=2&Lecture=6&Exercise=4&SubExercise=1>

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=3&Lecture=7&Exercise=2&SubExercise=1>

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=3&Lecture=7&Exercise=3&SubExercise=1>

http://vdeutsch.eduhi.at/daf_tibs/modul03.htm

<http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/persoenliches/brief2.htm>

http://www.stufen.de/index.php?name=EZCMS&page_id=113&menu=1

<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion25/index.shtml>

K pořadí dvou předmětů vyjádřených os. zájmeny:

<http://www.edition-deutsch.de/lernwerkstatt/modul5/hoppe.php3>

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=3&Lecture=7&Exercise=5&SubExercise=1>

http://www.nj.cz/ukol_29.htm

http://www.nj.cz/cviceni_3.htm

PŘIVLASTŇOVACÍ ZÁJMENA

(Possessivpronomina)

	pro jednotné číslo	pro množné číslo
1.	ich – mein , meine, mein, meine	wir – unser , unsere, unser, unsere
2.	du – dein , deine, dein, deine	ihr – euer , eure, euer, eure
3.	er – sein , seine, sein, seine sie – ihr , ihre, ihr, ihre es – sein , seine, sein, seine	sie – ihr , ihre, ihr, ihre Sie – Ihr , Ihre, ihr, Ihr, Ihre

Přivlastňovací zájmena jsou zájmena rodová.

1. tvar se řídí osobou či věcí, které se přivlastňuje

2. koncovka se řídí rodem a pádem podstatného jména, před kterým přivl. zájmeno stojí

Přivlastňovací se zájmeno skloňuje:

v jednotném čísle jako člen neurčitý

v množném čísle jako člen určitý

Přivlastňovací zájmeno „svůj“ němčina nemá, nahrazuje se přivlastňovacím zájmenem osoby, která je podmětem.

Příklad:

Sie und ihr Mann sind schon da.

Ona a její muž jsou již zde.

Sie mit ihrem Mann sind schon da.

Ona se svým mužem je již zde.

Ihr kommt mit euren Kindern?

Přijdete se svými dětmi?

Odkazy

<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion4/index.shtml>

<http://www.passwort-deutsch.de/lernen/band1/lektion3/aktivitaet03.htm>

http://www.nj.cz/cviceni_19.htm

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=2&Lecture=3&Exercise=2&SubExercise=1>

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=2&Lecture=3&Exercise=4&SubExercise=1>

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=2&Lecture=3&Exercise=5&SubExercise=1>

<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/possessi.htm>

http://vdeutsch.eduhi.at/daf_tibs/modul07.htm

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=3&Lecture=7&Exercise=1&SubExercise=1&ExerciseUrl=schr3L7ex1.htm>

SAMOSTATNĚ STOJÍCÍ ZÁJMENA

(Pronomen als Stellvertreter des Substantivs)

Mají tvar rozšířený podle rodu a pádu podstatného jména, ke kterému se vztahují.

Hier ist ein Kuli. Ist das **deiner**? Ja, das ist meiner.

Hier ist eine Tasche. Ist das **deine**? Ja, das ist meine.

Hier ist ein Heft. Ist das **deins**? Ja, das ist meins.

Hier sind Bücher. Sind das **deine**? Ja, das sind meine.

Das ist ein Kuchen, eine Torte, ein Eis. (Tady je nějaký koláč, ...)

Da ist auch einer, eine, eins. (Tady je také nějaký, ...)

Dort ist keiner, keine, keins. (Tam není žádný, ...)

Das ist meiner, meine, meins. (To je můj, ...)

Welcher / Welche / Welches / ist deiner, deine, deins? (Který je tvůj, ...?)

Der / Die / Das / ist auch gut. (Ten je také dobrý, ...)

Er / Sie / Es ist ganz billig. (Je docela levný, ...)

Ich nehme einen Kuchen.	Das sind Orangen.
Ich bitte auch einen.	Da sind auch welche . (= nějaké v množném čísle)
Ich nehme keinen.	Dort sind keine.
Nimm doch meinen!	Das sind meine.
Welchen soll ich nehmen?	Welche sind deine?
Den nehme ich gern.	Die sind auch gut.
Ich mag ihn.	Sie sind billig.

Odkazy

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=3&Lecture=4&Exercise=6&SubExercise=1>

<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion23/uebungen.shtml>

<http://www.sprachenzentrum.com/deutsch/mittelstufe1/grammatik/fragewoerter/welch.htm>

TÁZACÍ ZÁJMENA

(Interrogativpronomina)

Tázací zájmena „wer“ a „was“

1.	wer	was
2.	wessen	-
3.	wem	-
4.	wen	was

Wer kann das machen? (Kdo to může udělat?)

Wessen Auto steht da? (Čí auto tu stojí?)

Wem gibst du das? (Komu to dás?)

Wen suchst du? (Koho hledáš?)

Was ist das? (Co je to?)

Was suchst du? (Co hledáš?)

V předložkových pádech se místo „was“ používá zájmenných příslovci.

Womit schreibst du? Mit dem Bleistift.

Worauf wartest du? Ich warte darauf.

Tázací zájmena „wie“, „welcher“ (který) a „was für ein“ (jaký)

Přídavné jméno v přísudku:

Das Auto ist alt. Wie ist das Auto?
(Auto je staré.) (Jaké je to auto?)

Přídavné jméno v přívlastku (označení vlastnosti):

Das ist ein altes Auto. Was für ein Auto ist das?
(To je staré auto.) (Jaké auto je to?)

Jednotné číslo: was für ein Mann / was für eine Frau / was für ein Kind

Množné číslo: was für Leute

Výběr ze souboru osob nebo věcí:

Siehst du das Auto dort? Welches Auto?
(Vidíš to auto tam?) (Které auto?)
Welche Größe brauchen Sie? (Kterou velikost potřebujete?)

Odkazy

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=4&Lecture=3&Exercise=1&SubExercise=1&ExerciseUrl=schr4L10ex1.htm>
<http://www.sprachenzentrum.com/deutsch/mittelstufe1/grammatik/fragewoerter/fragewoerter.htm>
<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion11/uebungen.shtml>
<http://interdeutsch.de/Uebungen/satzglied.htm>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=4&Lecture=6&Exercise=1&SubExercise=1&ExerciseUrl=schr4L13ex1.htm>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=4&Lecture=6&Exercise=2&SubExercise=1>
http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xq/xq03_08.htm
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=2&Lecture=5&Exercise=3&SubExercise=1>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=2&Lecture=5&Exercise=2&SubExercise=1>
http://www.stufen.de/index.php?name=EZCMS&page_id=107&menu=1

NEURČITÁ A ZÁPORNÁ ZÁJMENA

Indefinitivpronomen)

„man“ a „es“

„man“ je všeobecný podmět, sloveso je po něm ve 3. os. jednotného čísla. Užívá se jen v 1. pádu, pro ostatní pády se užívají tvary zájmene „einer“. Do češtiny se překládá různě.
Užitá slovesa lze vždy říci i v jiných osobách.

„man“

Man spricht darüber.	O tom se mluví.
Hier verkauft man Briefmarken.	Tady prodávají známky.
Man weiß nie.	Člověk nikdy neví.
Man muss zuerst fragen.	Musíme se nejdříve zeptat.
Das ist doch einem klar.	To je člověku jasné.

„es“

1. místo podstatného jména rodu středního	Das Kind ist nett, es lacht. (Dítě je milé, směje se.)
2. u přírodních dějů	Es regnet. Es ist kalt. Es wird dunkel. (Prší. Je chladno. Stmívá se.)
3. jako gramatický podmět	Es kommen noch sechs Freunde. (Přijde ještě šest přátel.)
4. v ustálených vazbách	Wie geht es dir? Wie spät ist es? (Jak se ti daří? Kolik je hodin?) Was gibt es zum Abendessen? (Co je k večeři?)

„jemand“ (někdo) a „niemand“ (nikdo)

Obě zájmene se mohou skloňovat ve 3. p. (jemandem, niemandem) a ve 4. p. (jemanden, niemanden)

Ich sehe niemand/niemanden.	(Nevidím nikoho.)
Weiβ das jemand?	(Ví to někdo?)
Nein, das weiβ niemand.	(Ne, to neví nikdo.)

„etwas“ a „nichts“

Brauchst du etwas?	(Potřebuješ něco?)
Nein, ich brauche nichts.	(Ne, nepotřebuji nic.)

Další neurčitá zájmena:

tvoříme předponou „irgend-“, a záporná „nirgend-“
např. irgendwo – nirgendwo, irgendwie – nirgendwie, irgendwann – nie!!!

Odkazy

<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises1-6/Ex3-2-1.htm>
http://www.stufen.de/index.php?name=EZCMS&menu=3901&page_id=325
<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion23/index.shtml>)

ZÁJMENO “EINANDER”

(Das Pronomen “einander”)

Vespolné zájmeno „einander“ je nesklonné a užívá se často s předložkami.

Sie spielen miteinander. (Hrají si.)

Někdy může fungovat jako náhrada zvratného zájmena.

Wir kennen uns. (Známe se.)

Wir kennen einander. (Vzájemně se známe.)

Odkazy

http://www.nj.cz/ukol_11.htm
<http://www.sichtwechsel.com/Sicht1.html#S19>

PŘEDLOŽKY

(Präpositionen)

PŘEDLOŽKY SE 3. PÁDEM

(Präpositionen mit dem Dativ)

aus (z)	Er kommt aus dem Haus. (Vychází z domu.) Der Pulli ist aus Wolle. (Svetr je z vlny.)
außer (kromě, mimo)	Hier ist niemand außer meinem Sohn.
bei (u, při)	Er wohnt bei mir. (Bydlí u mě.) Der See liegt bei Prag. (Jezero leží u Prahy.) Beim Essen spricht man nicht. (U jídla se nemluví.)
mit (s, 7. p.)	Ich gehe mit dir. (Půjdu s tebou.) Ich fahre mit dem Zug. (Jedu vlakem.) Mit 6 Jahren geht man zur Schule. (V šesti se chodí do školy.)
nach (po, podle, do)	Er kommt erst nach mir. (Přijde až po mně.) Ich fahre nach Prag. (Jedu do Prahy.) Meiner Meinung nach ist er dumm. (Podle mě je hloupý.)
von (o, od, z)	Er schreibt von dir. (Píše o tobě.) Das habe ich vom Vater. (To mám od otce.) Er ist der kleinste von uns. (Je nejmenší z nás.) Der Zug von Bonn kommt schon. (Vlak z Bonnu už přijíždí.)
zu (k, po)	Ich gehe zum Bahnhof. (Jdu na nádraží.) Sie gehört zu uns. (Patří k nám.) Ein Stück zu 2,- €. (Kus za 2 euro.) Wir wohnen zu zweit. (Bydlíme po dvou.)
seit (časově od, už)	Seit einem Jahr lerne ich Deutsch. (Už rok se učím německy.)
dank (díky)	Dank seiner Erfahrung weiß ich es. (Díky jeho zkušenostem to vím.)
gegenüber (naproti, vůči)	Gegenüber der Post liegt die Bank. (Naproti poště je banka.) Mir gegenüber ist er immer nett. (Vůči mně je vždy milý.)

Někdy se předložka spojuje se členem určitým na zkrácený tvar, např.:

zu + dem = zum (zum Bahnhof)

zu + der = zur (zur Schule)

von + dem = vom (vom Vater)

bei + dem = beim (beim Onkel)

Odkazy

http://vdeutsch.eduhi.at/daf_tibs/modul08.htm

<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/prap2.htm>

http://www.nj.cz/dalsi_ukoly3.htm

http://www.nj.cz/cviceni_18.htm

<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion3/index.shtml>

http://www.stufen.de/index.php?name=EZCMS&menu=280200&page_id=158

PŘEDLOŽKY SE 4. PÁDEM

(Präpositionen mit dem Akkusativ)

durch (skrz, 7.p.)	Ich gehe durch den Park. (Jdu parkem.) Die Stelle habe ich durch meinen Freund bekommen. (To místo jsem dostal prostřednictvím přítele.)
für (pro, za)	Das Buch habe ich für den Vater. (Knihu mám pro otce.) Ich bezahle für alle. (Zaplatím za všechny.) Ein Kilo für 2,- €. (Kilo za 2 eura.) Ich fahre für zwei Tage weg. (Odjíždím na dva dny.)
gegen (proti, k)	Was hast du gegen mich? (Co máš proti mně?) Er kommt gegen 5 Uhr. (Přijde k páté hodině.) Er tauscht den Apfel gegen die Birne. (Vymění jablko za hrušku.)
ohne (bez)	Ich gehe ohne dich. (Jdu bez tebe.)
um (okolo, za, v, o)	Wir sitzen um den Tisch. (Sedíme kolem stolu.) Er steht um die Ecke. (Stojí za rohem.) Er kommt um 5 Uhr. (Přijde v pět hodin.) Er ist um 3 Jahre älter. (Je o 3 roky starší.)
bis (až do)	Ich bleibe bis kommenden Freitag. (Zůstanu do příštího pátku.)

Někdy se předložka spojuje se členem určitým na zkrácený tvar, např.:

durch + das = durchs (durchs Haus)

für + das = fürs (fürs Kind)

Odkazy

http://www.nj.cz/cviceni_5.htm

<http://www.passwort-deutsch.de/lernen/band1/lektion5/aktivitaet16.htm>

http://vdeutsch.eduhi.at/daf_tibs/modul09.htm

<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/prap1.htm>

PŘEDLOŽKY SE 3. NEBO 4. PÁDEM

(Präpositionen mit dem Dativ oder Akkusativ)

Pokud tyto předložky vyjadřují místní vztahy, dáváme na otázku **Wo?** 3. pád, na otázku **Wohin?** 4. pád.

	Wo? (Kde?)	Wohin? (Kam?)
an (na, u, při, k)	Das Bild hängt an der Wand. (Obraz visí na stěně.)	Ich hänge das Bild an die Wand. (Pověsim obraz na stěnu.)
auf (na)	Die Vase steht auf dem Tisch. (Váza stojí na stole.)	Ich stelle die Vase auf den Tisch. (Postavím vázu na stůl.)
in (v, do)	Das Auto steht in der Garage. (Auto stojí v garáži.)	Ich fahre das Auto in die Garage. (Zajedu s autem do garáže.)
hinter (za)	Er steht hinter mir. (Sojí za mnou.)	Stell dich hinter mich! (Postav se za mne!)
vor (před)	Ich stehe vor der Tür. (Stojím před dveřmi.)	Ich komme vor die Tür. (Vyjdu před dveře.)
über (nad)	Das hängt über dem Tisch. (To visí nad stolem.)	Ich hänge das über den Tisch. (Pověsim to nad stůl.)

unter (pod)	Der Hund liegt unter dem Tisch. (Pes leží pod stolem.)	Er legt sich unter den Tisch. (Lehne si pod stůl.)
neben (vedle)	Der Bleistift liegt neben dem Heft. (Tužka leží vedle sešitu.)	Ich lege ihn neben das Heft. (Položím ji vedle sešitu.)
zwischen (mezi)	Er sitzt zwischen mir und dir. (Sedí mezi mnou a tebou.)	Er setzt sich zwischen mich und dich. (Sedne si mezi mne a tebe.)

S těmito předložkami se často pojí následující slovesa a je nutno je rozlišovat.

stehen (stand, h.gestanden)	stellen (stellte, hat gestellt)
liegen (lag, hat gelegen)	legen (legte, hat gelegt)
sitzen (saß, hat gesessen)	setzen (setzte, hat gesetzt)
hängen (hing, hat gehangen)	hängen (hängte, hat gehängt)

Někdy se předložka spojuje se členem určitým na zkrácený tvar, např.:

an + dem = am (am Bahnhof)

in + dem = im (im Zimmer)

an + das = ans (ans Meer)

in + das = ins (ins Gebirge)

Odkazy

Význam jednotlivých předložek:

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=3&Lection=2&Exercise=1&SubExercise=1&ExerciseUrl=schr3L2ex1.htm>

3.p.:

http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/wpraep_dat.htm

http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/wechselpraep_1.htm

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=2&Lection=4&Exercise=4&SubExercise=1>

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=2&Lection=4&Exercise=5&SubExercise=1>

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=3&Lection=2&Exercise=4&SubExercise=1>

<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion3/index.shtml>

4.p.:

http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/wpraep_akk.htm

http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/wechselpraep_2.htm

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=3&Lection=2&Exercise=5&SubExercise=1>

Volba 3.p./4.p.:

http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/praepositionen_1.htm

http://www.quia.com/servlets/quia.activities.common.ActivityPlayer?AP_rand=2066963907&AP_activityType=6&AP_urllid=2830&AP_continuePlay=true&id=2830

<http://interdeutsch.de/Uebungen/wechselpr.htm>

http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/alltaegliches/geschirr_4.htm

http://vdeutsch.eduhi.at/daf_tibs/modul10.htm

<http://interdeutsch.de/Uebungen/poet.htm>

<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/prap4.htm>

http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xg/xg05_12.htm

http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xm/xm02_01.htm

http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xm/xm02_02.htm

<http://www.stk.fh-koeln.de/Praepositionen.htm>

ČASOVÉ ÚDAJE

(Zeitangaben)

Určování času

Wie spät ist es?

	24-hodinový cyklus	12-hodinový cyklus
13.00 Uhr	Es ist dreizehn Uhr.	Es ist ein Uhr (eins).
13.05 Uhr	Es ist dreizehn Uhr fünf.	Es ist fünf nach eins.
13.15 Uhr	Es ist dreizehn Uhr fünfzehn.	Es ist Viertel nach eins.
13.20 Uhr	Es ist dreizehn Uhr zwanzig.	Es ist zwanzig nach eins.
13.30 Uhr	Es ist dreizehn Uhr dreißig.	Es ist zehn vor halb zwei.
13.40 Uhr	Es ist dreizehn Uhr vierzig.	Es ist halb zwei.
13.45 Uhr	Es ist dreizehn Uhr fünfundvierzig. Es ist dreizehn Uhr fünfundfünfzig.	Es ist zwanzig vor zwei. Es ist zehn nach halb zwei. Es ist Viertel vor zwei. Es ist fünf vor zwei.
daný okamžik	Es ist acht Uhr.	Je osm hodin.
předmět	Ich habe eine neue Uhr.	Mám nové hodinky.
časový úsek	Wir warten hier eine Stunde. Wir haben zwei Stunden Mathe.	Čekáme zde hodinu. Máme dvě hodiny matiky.

Denní doby

r Tag (den), r Morgen (ráno), r Vormittag (dopoledne), r Mittag (poledne), r Nachmittag (odpoledne),
r Abend (večer), e Nacht (noc)
r Sonntag (neděle), r Montag (pondělí), r Dienstag (úterý), r Mittwoch (středa), r Donnerstag (čtvrtok),
r Freitag (pátek), r Samstag, Sonnabend (sobota), r Werktag (pracovní den), r Feiertag (svátek),
s Wochenende (víkend)

Měsíce

r Januar, r Februar, r März, r April, r Mai, r Juni, r Juli, r August, r September, r Oktober, r November,
r Dezember

Roční doby

r Frühling, s Frühjahr (jaro), r Sommer (léto), r Herbst (podzim), r Winter (zima)

Časové údaje bez předložky jsou ve větě ve 4.pádě.

Ich komme nächsten Mittwoch, diese Woche, übernächstes Jahr.
(Přijedu příští středu, tento týden, napřesrok.)

Údaje začátkem, uprostřed a koncem stojí bez předložky.

Ende Mai, Mitte dieser Woche, Anfang nächsten Jahres

Předložky pojící se s časovými údaji

v	rok	im Jahre 2005 nebo jen 2005
	měsíc	im Mai, in diesem Monat
	den	am Montag, an jenem Tag, am Morgen, am Vormittag, zu Mittag, am Abend, in der Nacht
	hodina	um drei Uhr, um Mitternacht
	stáří	mit sechs, vierzig Jahren (v šesti, čtyřiceti letech)
za	in + 3. p.	in einem Jahr, in drei Monaten, heute in drei Tagen, in einer Stunde
po	nach + 3. p.	nach einem Jahr, nach drei Monaten, nach 8.00 Uhr
od, už seit	+ 3. p.	děj začal v minulosti a trvá dosud seit gestern, seit einer Woche, seit einem Monat

od	ab + 3., 4. p.	děj teprve začne ab morgen, ab letztem Montag oder letzten Montag ab dieser/diese Woche, ab zwölf Jahren/Jahre
od – do		von 9.00 Uhr bis 12.00 Uhr
do	bis + 4. p.	bis jetzt, bis nächsten Sonntag, bis kommende Woche, bis letztes Jahr
po	opakování	alle drei Stunden (po třech hodinách), alle vierzehn Tage (každých čtrnáct dnů)
k/ke	gegen + 4. p.	gegen Mitternacht, gegen Ende des Jahres, gegen Abend
před	vor + 3. p.	vor 5.00 Uhr, vor einem Monat
na	für + 4. p.	für eine Woche, für einen Monat, für ein Jahr
během während + 2., 3. p.		činnost během dané doby während des Seminars, während der Ferien
innen (von) + 2., 3. p.		nejzazší okamžik binnen (von) drei Tagen, binnen Kurzem
Innerhalb + 2., 3.p.		innerhalb einer Woche

Určitý údaj

heute (dnes), morgen (zítra), übermorgen (pozítří), gestern (včera), vorgestern (předevčírem)

Údaj většinou znamenající opakování děje

V češtině bývá nedokonavý vid slovesa.

morgens (ráno), mittags (v poledne), nachts (v noci), sonntags (o nedělích), werktags (v pracovních dnech)

Příslovce času

einst (kdysi), einmal (jednou), niemals (nikdy)
damals (tehdy), anfangs (počátkem), früher (dříve), zuerst (nejprve)
neulich, kürzlich, unlängst (nedávno), bereits (už)
soeben, eben, gerade (právě)
jetzt (ted'), nun (nyní)
sofort (okamžitě), gleich (hned)
bald (brzy), künftig (v budoucnu), dann (pak), danach (poté)
zuletzt (nakonec), schließlich (ke konci), endlich (konečně)
vorher (předtím), inzwischen (mezitím), nachher (poté)

Odkazy

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=1&Lecture=5&Exercise=5&SubExercise=1>

<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion16/index.shtml>

<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion16/uebungen.shtml>

http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xm/xm03_01.htm

am / um:

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=1&Lecture=5&Exercise=6&SubExercise=1>

vor / seit:

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=2&Lecture=1&Exercise=3&SubExercise=1>

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=2&Lecture=1&Exercise=4&SubExercise=1>

K významu různých příslovci času:

<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion26/uebungen.shtml>

MÍSTNÍ ÚDAJE

(Ortsangaben)

Důležité předložky a obraty:

Wo liegt der / die / das / die...?

Kde je (leží) ...?

Das liegt ...

To je (leží) ...

in der Straße

v ulici

am Marktplatz

na náměstí

an der Bank

u banky

vor dem Stadion

před stadionem

hinter dem Theater

za divadlem

neben der Turnhalle

vedle tělocvičny

gegenüber dem Bahnhof

naproti nádraží

auf der rechten / linken Seite

na pravé / levé straně

direkt gegenüber dem Theater
schräg von

přímo naproti divadlu
šikmo od

rechts von

vpravo od

in der Nähe von

blízkosti u

nicht weit von

nedaleko od

drüben

naproti

daneben

vedle

Wie komme ich zur / zum /zu den...?

Jak se dostanu k ...?

Gehen Sie ...

Jděte ...

diese Straße (**ent)lang**, **durch**

tonto ulicí

hier lang

tady tudy

bis zur Post / **zum** Theater

až k poště / k divadlu

bis zur ersten Ampel

až k prvnímu semaforu

an der Ampel/Kreuzung

na semaforu / na křižovatce

biegen Sie links/rechts/ **in** die ... -Straße **rein**

zahněte do ... ulice

gehen Sie **an** dem Theater/der Bank **vorbei**

jděte podél (okolo) divadla

um die Ecke

za roh

um den Park herum

kolem (okolo) parku

über die Brücke

přes most

durch den Fußgängertunnel

podchodem

Viz též Předložky se 3., 4., 2., 3. nebo 4. pádem a Zeměpisné názvy.

Odkazy

- <http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=2&Lecture=4&Exercise=4&SubExercise=1>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=2&Lecture=4&Exercise=5&SubExercise=1>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=4&Lecture=4&Exercise=1&SubExercise=1&ExerciseUrl=schr4L11ex1a.htm>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=4&Lecture=4&Exercise=2&SubExercise=1>
<http://www.passwort-deutsch.de/lernen/band2/lektion8/aktivitaet02.htm>
<http://www.passwort-deutsch.de/lernen/band1/lektion5/aktivitaet07.htm>
http://www.nj.cz/ukol_28.htm
http://lernnetz.net/vocit_2003/drag/dd_platz_1.htm
http://lernnetz.net/vocit_2003/drag/dd_platz_2.htm
http://lernnetz.net/vocit_2003/drag/dd_platz_3.htm
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=3&Lecture=2&Exercise=6&SubExercise=1>
<http://www.passwort-deutsch.de/lernen/band1/lektion1/aktivitaet09.htm>

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=4&Lecture=5&Exercise=1&SubExercise=1&ExerciseUrl=schr4L12ex1.htm>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=3&Lecture=2&Exercise=1&SubExercise=1&ExerciseUrl=schr3L2ex1.htm>
http://vdeutsch.eduhi.at/daf_tibs/modul10.htm
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=3&Lecture=2&Exercise=4&SubExercise=1>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=3&Lecture=2&Exercise=5&SubExercise=1>
<http://interdeutsch.de/Uebungen/poet.htm>
<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/prap4.htm>

PŘEDLOŽKY S 2. PÁDEM

(Präpositionen mit dem Genitiv)

Předložky s 2. pádem

abseits (stranou)	abseits der Stadt (stranou od města)
diesseits (na této straně)	diesseits der Grenze (z této strany hranice)
jenseits (na oné straně)	jenseits der Grenze (z druhé strany hranice)
beiderseits (z obou stran)	beiderseits der Grenze (z obou stran hranice)
unweit (nedaleko)	unweit der Stadt (nedaleko města)
inmitten (uprostřed)	inmitten der Stadt (uprostřed města)
außerhalb (vně, mimo)	außerhalb des Betriebes (mimo závodu)
innerhalb (uvnitř, v)	innerhalb des Betriebes (uvnitř závodu)
oberhalb (nad)	oberhalb des Gipfels (nad vrcholem)
unterhalb (pod)	unterhalb des Gipfels (pod vrcholem)
angesichts (vzhledem k)	angesichts der Gefahr (vzhledem k nebezpečí)
anhand (pomoci)	anhand der Beispiele (pomocí příkladů)
infolge (v důsledku)	infolge deiner Krankheit (v důsledku tvé nemoci)
seitens (ze strany)	seitens des Gerichts (ze strany soudu)
zwecks (za účelem)	zwecks der Zusammenarbeit (za účelem spolupráce)
ungeachtet (nehledě)	ungeachtet des schlechten Wetters (nehledě na špatné počasí)
kraft (z moci)	kraft des Gesetzes (z moci zákona)
halber (pro, vzhledem k)	gewissen Umstands halber (vzhledem k určité okolnosti)
um...willen (kvůli, pro)	um meines Vaters willen (kvůli mému otci)

Předložky s 2. a 3. pádem

Některé předložky kolísají mezi 2. a 3. pádem.

dank (díky)	dank deiner Hilfe (díky tvé pomoci)
binnen (během)	binnen drei Tage oder Tagen (během tří dnů)
innerhalb (během)	innerhalb eines Monats oder einem Monat (během měsíce)
längs (podél)	längs des Flusses (podél řeky)
laut (podle)	laut des Gesetzes (podle zákona)
mittels (pomoci)	mittels dieses Geräts oder diesem Gerät (tímto přístrojem)
während (během)	während der Arbeit (během práce)
anstatt, statt (místo, za)	statt des Geschenkes (místo dáru), statt meiner Schwester (místo mé sestry)
trotz (navzdory)	trotz des starken Regens (přes hustý déšť)
wegen (pro, kvůli)	wegen des schlechten Wetters oder dem schlechten Wetter (pro špatné počasí), meinewegen (pro mě za mě)
zufolge (podle)	zufolge des Berichts oder dem Bericht zufolge (podle zprávy)

Odkazy

http://www.stufen.de/index.php?name=EZCMS&menu=3901&page_id=271
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=5&Lecture=7&Exercise=7&SubExercise=1>
<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/prap3.htm>
<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises7-9/Ex7-1-1.htm>
<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises7-9/Ex7-1-2.htm>
http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xm/xm04_01.htm
http://lernnetz.net/gr_uebung/genitiv1a.htm
http://lernnetz.net/gr_uebung/genitiv2a.htm
<http://lernnetz.net/oqen3.htm>

ČÍSLOVKY

(Zahlwörter)

ČÍSLOVKY ZÁKLADNÍ

(Kardinalzahlen)

1	eins	11	elf	21	einundzwanzig
2	zwei, zwo	12	zwölf	22	zweiundzwanzig
3	drei	13	dreizehn	27	siebenundzwanzig
4	vier	14	vierzehn		
5	fünf	15	fünfzehn	0	null
6	sechs	16	sechzehn		
7	sieben	17	siebzehn		
8	acht	18	achtzehn		
9	neun	19	neunzehn		
10	zehn	20	zwanzig		
30	dreißig	100	einhundert = hundert		
40	vierzig	110	hundertzehn		
50	fünfzig	133	hundertdreißig		
60	sechzig	200	zweihundert		
70	siebzig	900	neunhundert		
80	achtzig	1.000	eintausend = tausend		
90	neunzig	1.001	tausendeins		
100			das Hundert		
1.000			das Tausend		
1.000.000			die Million = 1 Mio.		
2.000.000			zwei Millionen		
1.000.000.000			eine Milliarde = 1 Mrd.		
2.000.000.000			zwei Milliarden		

Číslovka 1 se před podst. jm. skloňuje jako člen neurčitý.

Das ist ein Baum, eine Tasche, ein Haus.

Číslovky 2 a 3 se mohou někdy skloňovat (zweier Freunde), ostatní číslovky se neskloňují.

Počítání

+	plus, und
-	minus, weniger
.	mal
:	(dividiert) durch
=	ist / gleich

$2 + 5 = 7$ (zwei und plus fünf ist/gleich sieben)

$3 - 2 = 1$ (drei weniger minus zwei ist/gleich eins)

$4 \times 5 = 20$ (vier mal fünf ist/gleich zwanzig)

$40 : 10 = 4$ (vierzig (dividiert) durch zehn ist/gleich vier)

Odkazy

http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/berufliches/zahlen_1.htm

http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/berufliches/zahlen_2.htm

http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/berufliches/zahlen_3.htm

http://lernnetz.net/gr_ubung/zahlen1.htm

http://lernnetz.net/gr_ubung/zahlen2.htm

<http://www.sprachenzentrum.com/deutsch/grundstufe1/grammatik/wortschatz/zahlen.htm>

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=1&Lecture=5&Exercise=2&SubExercise=1>

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=1&Lecture=5&Exercise=1&SubExercise=1&ExerciseUrl=schr1L5ex1.htm>

Skloňování číslovky eins:

<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/adjdekl5.htm>

ČÍSLOVKY ŘADOVÉ

(Ordinalzahlen)

Číslovky řadové tvoříme od číslovek základních příponami.

0 - 19: -te 20 - : -ste

Číslovky řadové se skloňují jako přídavná jména.

das erste Kind, mein erstes Kind

1. der, die, das erste	11.	elfte
2. der, die, das zweite	12.	zwölft
3. dritte	13.	dreizehnt
4. vierte	20.	zwanzigst
5. fünfte	21.	einundzwanzigst
6. sechste	30.	dreißigst
7. sieb(en)te	100.	hundertst
8. achte	1.000.	tausendst
9. neunte	10.000.	zehntausendst
10. zehnte	100.000.	hundertausendst
1.000	der million(s)te	

Odkazy

<http://lernnetz.net/oordnugr.htm>

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=2&Lecture=7&Exercise=1&SubExercise=1&ExerciseUrl=schr2L14ex1.htm>

http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/datum_1.htm

http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/datum_2.htm

http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/alltaegliches/datum_1.htm

http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/festliches/datum_feiertage1.htm

http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/festliches/datum_feiertage2.htm

http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/festliches/datum_feiertage3.htm

http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xg/xg05_06.htm

<http://lernnetz.net/oordnugr.htm>

<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/ordinal.htm>

OSTATNÍ ČÍSLOVKY

(Weitere Zahlwörter)

Datum

Vyjadřujeme číslovkou řadovou.

Der Wievielte ist heute?

Den Wievielten haben wir heute?

Heute ist der erste Mai. Ich komme am ersten Mai. Heute haben wir den ersten Mai.

Číslice

Jsou většinou rodu ženského: e Null, e Eins, e Zwölf. Používáme např. u linek hromadné dopravy, u známk ve škole.

Zum Bahnhof fahren Sie mit der Vier.(K nádrží jedte čtverkou.)

In Mathe habe ich eine Zwei. (Z matiky mám dvojku.)

Pro označení bankovek a mincí jsou číslovky rodu mužkého

Ich habe nur einen Hunderter. (Mám jenom stovku.)

Středního rodu jsou číslovky s Hundert a s Tausend.

Dort waren Hunderte Leute. (Byly tam stovky lidí.)

Zlomky

Tvoříme od číslovky řadové příponou **-el**, jsou to podstatná jména rodu středního.
ein Drittel, zwei Viertel, sechs Zwanzigstel

Výjimku tvoří ½ :

půl – přídavné jméno halb (ein halbes Kilo, zum halben Preis, eine halbe Banane)

polovina – podstatné jméno die Hälfte (die Hälfte der Summe)

1 ½ eineinhalb (anderthalb); 2 ½ zweieinhalb

Desetinná čísla se vyslovují:

1,263 eins Komme zwei sechs drei

Výčet

Výrazy za prvé, za druhé apod. se tvoří od číslovek řadových příponou **-ens**:

1) erstens, 2) zweitens, 3) drittens

Číslovky podílné

je + číslovka základní

Die Studenten bekommen je ein Exemplar, je zwei Hefte.

(Studenti dostanou po jednom exempláři, po dvou sešitech.)

zu + číslovka řadová

Vyjadřuje počet jedinců ve skupině.

zu zweit, dritt, viert wohnen (diese Personen betreffend)

zu dreien gehen (paarweise)

Číslovky druhové

Tvoří se od číslovek základních příponou **-erlei**.

Wir machen es auf zweierlei Weise. (Uděláme to dvojím způsobem.)

Er hat hunderterlei Ausreden. (Má stovky výmluv.)

Pozor na česká pomnožná počitatelná substantiva.

Er hat zwei Brillen. (Má dvoje brýle.)

Er hat zweierlei Brillen. (Má dvojí brýle.)

Číslovky násobné

Tvoří se od číslovek základních příponou **-fach**. Znamenají totéž víckrát najednou.
ein zweifacher Weltmeister (dvojnásobný mistr světa)
Das muss man dreifach schreiben. (To se musí napsat třikrát.)
Pro výraz dvakrát tak velký se užívá **doppelt**. (doppelter Kognak, doppelte Freude)

Nebo příponami **-mal**, **-malig** (jako přídavné jméno). Znamenají totéž víckrát po sobě.
zweimalige Wiederholung (dvojí opakování)
In Italien war ich dreimal. (V Itálii jsem byl třikrát.)

Pořadí

Výrazy das erste, zweite, letzte Mal nebo zum ersten, zweiten, letzten Mal znamenají poprvé, podruhé, naposledy.

Výrazy míry a váhy po číslovkách

ein Glas Wein	zwei Glas Wein	Výrazy rodu mužského a středního
ein Stück Kuchen	zwei Stück Kuchen	zůstávají v jednotném čísle.
eine Tasse Kaffee	zwei Tassen Kaffee	Výrazy rodu ženského
eine Flasche Wein	zwei Flaschen Wein	přecházejí do množného čísla.

Pokud před podstatným jménem látkovým stojí přídavné jméno, je vždy bez členu a ve stejném pádě jako výraz množství.

Hier steht eine Flasche guter Wein.	Zde stojí láhev dobrého vína.
Bringen Sie uns eine Flasche guten Wein	Přineste nám láhev dobrého vína.
Wir sitzen bei einer Flasche gutem Wein.	Sedíme u láhve dobrého vína.

Peníze a měna

Ich schreibe:	Ich sage:
die EU 3,20 €	drei Euro zwanzig Cent
die Schweiz 5,20 SF -,20 Sfr	fünf Franken zwanzig zwanzig Rappen
die Tsch. Rep. 5,50 CZK	fünf Kronen fünfzig Heller

Bankovky:

e Banknote = r Geldschein

r 20-Euro-Schein = r Zwanziger

Mince:

e Münze = s Geldstück

s 10-Pfennig-Stück

Können Sie mir Kronen in Euro wechseln? (Můžete mi proměnit koruny na eura?)
Können Sie mir einen Hunderter wechseln, am besten einen Fünfziger, einen Zwanziger, zwei Zehner und den Rest klein? (Můžete mi změnit stovku, nejlépe padesátku, dvacku, dvě pětky a zbytek v drobných?)

Přísudkové sloveso po číslovkách

Na rozdíl od češtiny je vždy v množném čísle.

Hier sind fünf Kinder.

Zde je pět dětí.

Dort warten viele Leute.

Tam čeká hodně lidí.

Es kommen noch einige Studenten.

Přijde ještě několik studentů.

Jeden a druhý, oba

Er hat zwei Brüder, der eine studiert noch, der andere arbeitet schon, beide wohnen aber noch zu Hause.

(Má dva bratry, jeden ještě studuje, druhý již pracuje, oba ale ještě bydlí doma.)

Odkazy

http://lernnetz.net/gr_ubung/kino.htm
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=5&Lecture=3&Exercise=6&SubExercise=1>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=2&Lecture=7&Exercise=1&SubExercise=1&ExerciseUrl=schr2L14ex1.htm>
http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/datum_1.htm
http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/datum_2.htm
http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/alltaegliches/datum_1.htm
http://www.nj.cz/ukol_27.htm
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=3&Lecture=3&Exercise=2&SubExercise=1>
<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/num.htm>

PŘÍSLOVCE

(Adverbien)

ZÁJMENNÁ PŘÍSLOVCE

(Pronominaladverbien)

Nahrazují spojení předložky a osobního, tázacího nebo vztažného zájmena ve 3. nebo 4. pádu.
Užívají se u věcí, abstraktních pojmu nebo obsahu celé věty.

Womit schreibst du? (Čím píšeš?)
Worauf wartest du? (Na co čekáš?)

Damit. (Tímhle.) / Mit dem Bleistift. (Tužkou.)
Ich warte darauf. (Čekám na to.)

U osob užíváme tázací zájmeno wer resp. osobní zájmeno.
Mit wem kommst du? (S kým přijdeš?) Ich komme mit ihm. (Přijdu s ním.)

Tázací zájmenná příslovce

wo + předložka (začínající na souhlásku)
wo(r) + předložka (začínající na samohlásku)

Ukazovací zájmenná příslovce

da + předložka (začínající na souhlásku)
da(r) + předložka (začínající na samohlásku)

wobei (při čem)	dabei (při tom)
wodurch (čím)	dadurch (tím)
wofür (pro co)	dafür (pro to)
wogegen (proti čemu)	dagegen (proti tomu)
wonach (po čem)	danach (po tom)
wovon (o čem)	davon (o tom)
wovor (před čím)	davor (před tím)
wozu (k čemu)	dazu (k tomu)
woran(na co)	daran (na to)
woraus (z čeho)	daraus (z toho)
worin (v čem)	darin (v tom)
worüber (o čem)	darüber (o tom)
worum (o co)	darum (o to)

Zájmenné příslovce volíme podle vazby slovesa např. fragen nach etw. - tedy fragen danach.

Sdělování informací: von + 3. p., über + 4. p.

sprechen, schreiben, erzählen, hören, lesen, sich unterhalten, informieren

Získávání informací: nach + 3. p.

fragen, sich erkundigen, sich informieren

Pocity a vnitřní pochody: über + 4. p.

nachdenken, sich wundern, sich ärgern, klagen, sich beschweren, sich freuen, lachen

Schůzky: zu + 3. p.

einladen, sich verabreden

Účast na něčem: an + 3., 4. p.

teilnehmen, sich beteiligen, arbeiten, denken, sich erinnern

Odkazy

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=3&Lecture=5&Exercise=4&SubExercise=1>

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=5&Lecture=7&Exercise=5&SubExercise=1>

<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/fragen.htm>

http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xg/xg08_09.htm

<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises1-6/Ex4-2-1.htm>

SMĚROVÁ PŘÍSLOVCE

(Lokaladverbien)

hin- směr pohybu od mluvčího

her- směr pohybu k mluvčímu

dorthin (gehen)

hier dort
hierher (kommen)

Směrová příslovce ve spojení s předložkou upřesňují směr pohybu v prostoru.

místo	směr	sem	směr	tam	Směr (hovorově)
oben (nahoře)	her-	ab, unter (dolů)	hin-	ab, unter (dolů)	runter
unten (dole)		auf (nahoru)		auf (nahoru)	rauf
drinnen (uvnitř)		aus (ven)		aus (ven)	raus
draußen (venku)		ein (dovnitř)		ein (dovnitř)	rein
drüben (naproti)		über (sem přes)		über (tam přes)	rüber

Příklady:

Komm her! (Pojď sem!) Geh hin! (Jdi tam!)

Komm herauf! (Pojď sem nahoru!) Geh hinunter! (Běž tam dolů!)

Směrová příslovce fungují u sloves jako odlučitelné předpony.

heraussteigen (vystoupit)

Er steigt aus dem Zug heraus. (Vystupuje z vlaku.)

hineinsteigen (nastoupit)

Er ist in den Zug hineingestiegen. (Nastoupil do vlaku.)

Odkazy

<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/hinher.htm>

<http://www.stk.tu-darmstadt.de/jcal/hinher.htm>

CITOSLOVCE

(Interjektionen)

Vyjadřují duševní stav nebo napodobují zvuky; jsou nesklonná.

Příklady:

Pfui, lass das liegen!

Endlich Ferien, *hurra*!

Und sie gab ihm - *klatsch* - eine Ohrfeige

Další:

Aha! (Aha!), Oh! (Ach!), Psst! (Pšt!), Iii! (Í!), Ach was!, (Ale co!), Toi, toi, toi! (Pfuj, pfuj, pfuj!), Ätsch! (Heč!), Nanu! (No ne!), Toll! (Bezva!), Na ja! (No jo!), Aua! (Au!), Pfui! (Fuj!) Hm! (Hm!)

K citoslovčím se řadí i pozdravy apod.:

hallo, grüezi, tschüss, ciao, moin, servus, prost, chin-chin...

Odkazy

<http://www.mittelschulvorbereitung.ch/content/GrSySR/Gr/Gr10Interjektion.pdf#search=%22interjektionen%22>

SKLADBA

(Syntax)

SLOVOSLED V NĚMECKÉ VĚTĚ

(Wortfolge im deutschen Satz)

I. typ – určité sloveso na 2. místě

a) Přímý pořádek: v oznamovacích větách

1	2	3	4
podmět	příslušek část 1	ostatní členy čas, přičina, způsob, místo	příslušek část 2 (odluč.předpona, infinitiv, příčestí)

Er	arbeitet	heute	fleißig.	
Er	macht	das Fenster		auf.
Er	kann	heute	hier	schlafen.
Er	hat	fleißig		gearbeitet.

b) Nepřímý pořádek: 1. v oznamovacích větách se zdůrazněným členem
2. v otázkách s tázacím zájmenem

1	2	3	4	5
Zdůrazněný člen, tázací zájmeno	příslušek část 1	podmět	ostatní členy	příslušek část 2 (odluč.předpona, infinitiv, příčestí)

Heute	arbeitet	er	fleißig.	
Jetzt	macht	er	das Fenster	auf.
Hier	kann	er	heute	schlafen.
Gestern	hat	er	fleißig	gearbeitet.
Wann	kommt	er	nach Hause?	
Wie	macht	er	das Fenster	auf?
Mit wem	hat	er	gestern	gearbeitet?

II: typ – určité sloveso na 1. místě

- a) v rozkaze
b) ve zjišťovacích otázkách (s odpovědí Ja. / Nein.)
c) v nepravých větách vedlejších

1	2	3	4
příslušek část 1	podmět (v rozkaze 2. os. není vyjádřen)	ostatní členy čas, přičina, způsob, místo	příslušek část 2 (odluč.předpona, infinitiv, příčestí)

Kommen	Sie	heute zu uns!		
Mach	--	das Fenster		auf!
Wirst	du	morgen	bei uns	schlafen?
Habt	ihr	fleißig		gearbeitet?
Kommst	du	morgen,		spielen wir Fußball.

= Wenn du morgen kommst, spielen wir Fußball.

III. typ – určité sloveso na konci věty: ve vedlejších větách souvětí podřadného

1	2	3	4	5
spojka podřadicí	podmět	ostatní členy	přísudek část 2 infinitiv, příčestí	přísudek část 1 (i s odluč. předponou)

Ich komme nicht, ...
 weil ich keine Zeit habe.
 weil ich heute lernen muss.
 weil ich es nicht gewusst habe.
 weil ich auf die Kinder aufpasste.

Shoda přísudku s podmětem

Přísudek závisí na podmětu a shoduje se s ním v osobě a čísle.

Der Mann ist nett. Die Kinder sind nett.
 (Muž je milý.) (Děti jsou milé.)

Pozor na podstatná jména v češtině pomnožná:

Die Hose ist schmutzig. Kalhoty jsou špinavé.

U několikanásobného podmětu za slovesem je na rozdíl od češtiny přísudek v množném čísle.

Dort waren auch Herr Klein und seine Frau.
 (Tam byl také pan Klein a jeho žena.)

Ale: Dort war auch Herr Klein mit seiner Frau.
 (Tam byl také pan Klein se svou ženou.)

Gramatický podmět „es“ neovlivňuje tvar přísudku.

Es werden hier Autos verkauft. (Prodávají se zde auta.)

U podmětu s číslovkou větší než 1 je přísudek v množném čísle.

Sechs Studenten kommen noch. (Šest studentů ještě přijde.)

V matematických výrazech je přísudek v jednotném čísle.

Zwei plus zwei ist, macht, ergibt vier. (Dvě a dvě jsou, dělá, dává čtyři.)

Odkazy

Slovosled věty oznamovací

- <http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion1/uebungen.shtml>
- <http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=1&Lecture=5&Exercise=8&SubExercise=1>
- <http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=2&Lecture=4&Exercise=6&SubExercise=1>
- <http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=3&Lecture=7&Exercise=4&SubExercise=1>
- <http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=4&Lecture=2&Exercise=5&SubExercise=1>
- <http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=2&Lecture=3&Exercise=7&SubExercise=1>
- <http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=3&Lecture=4&Exercise=4&SubExercise=1>
- <http://interdeutsch.de/Uebungen/mix2.htm>
- <http://interdeutsch.de/Uebungen/dirobj1.htm>
- <http://www.edition-deutsch.de/lernwerkstatt/modul1/satz1.php3>

Slovosled věty tázací

<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion2/uebungen.shtml>
<http://www.edition-deutsch.de/buecher/mul-uebung4.php>
<http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/fragesatz1.htm>
<http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/fragesatz2.htm>
<http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/fragesatz3.htm>
<http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/fragesatz4.htm>
<http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/fragesatz5.htm>
<http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/fragesatz6.htm>
<http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/fragesatz7.htm>
<http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/fragesatz8.htm>
<http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/fragesatz9.htm>
<http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/fragesatz10.htm>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=2&Lecture=6&Exercise=6&SubExercise=1>

Slovosled věty oznamovací + tázací

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=1&Lecture=1&Exercise=5&SubExercise=1>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=3&Lecture=1&Exercise=3&SubExercise=1>
<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion4/uebungen.shtml>
http://vdeutsch.eduhi.at/daf_tibs/modul01.htm

SOUVĚTÍ SOUŘADNÉ

(Satzverbindung)

Spojky souřadící

Typ A:

Nemění pořádek slov.
Po spojce následuje podmět.
Mohou stát i uprostřed věty.

und – a
aber – ale
oder – nebo
sondern – ale, nýbrž!
denn – neboť

Typ B:

Mění pořádek slov.
Po spojce následuje přísudek.

darum, deshalb, deswegen – proto
sonst – jinak
außerdem – kromě toho, mimo to
trotzdem – přesto
+ příslovce, zejm. časová

Typ A:

Er liegt im Bett und ich koche. (On leží v posteli a já vařím.)
Er liegt im Bett aber liest. (Leží s posteli a čte si.)
Er liegt im Bett und erst um 10 Uhr steht er auf. (Leží v posteli a teprve v 10 vstane.)
(Po „und“ lze vynechat podmět, pokud je v obou větách stejný a druhá věta má přímý pořádek slov.)

Wir gehen jetzt ins Kino, aber wir müssen dann noch arbeiten.
(Půjdeme do kina, ale musíme pak ještě pracovat.)

Ich bleibe zu Hause oder ich gehe ins Kino.
(Zůstanu doma nebo půjdu do kina.)

Ich bleibe nicht zu Hause, sondern ich gehe ins Kino.
(Nezůstanu doma, nýbrž půjdu do kina.)
„sondern“ se dává po záporně větě

Ich gehe ins Kino, denn ich will diesen Film sehen.
(Půjdu do kina, neboť tento film chci vidět.)
„denn“ je obsahově totožné s podřadicí spojkou „weil“

Typ B:

Er ist krank, **deshalb** bleibt er zu Hause.
(Je nemocný, proto zůstane doma.)

Er ist krank, er bleibt **deshalb** zu Hause.
(Je nemocný, zůstane proto doma.)

Mach schnell, **sonst** kommen wir spät!
(Dělej rychle, jinak přijdeme pozdě!)

Mach schnell, wir kommen **sonst** spät!
(Dělej rychle, přijdeme jinak pozdě!)

Es ist teuer, **außerdem** gefällt es mir nicht.
(Je to drahé, kromě toho se mi to nelíbí.)

Es ist teuer, es gefällt mir **außerdem** nicht.
(Je to drahé, navíc se mi to nelíbí.)

Er ist krank, **trotzdem** geht er arbeiten.
(Je nemocný, přesto jde pracovat.)
Pozor na podobnost českého *přesto* = **trotzdem** a *přestože* (ačkoli) = **obwohl**.

Er ist krank, er geht **trotzdem** arbeiten.
(Je nemocný, jde přesto pracovat.)

Odkazy

Souvětí typu A

<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion10/index.shtml>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=5&Lecture=7&Exercise=1&SubExercise=1&ExerciseUrl=schr5L7ex1.htm>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=2&Lecture=7&Exercise=5&SubExercise=1>

Souvětí typu B

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=4&Lecture=1&Exercise=1&SubExercise=1>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=4&Lecture=4&Exercise=3&SubExercise=1>
odlišení spojek *trotzdem* a *obwohl*
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=5&Lecture=2&Exercise=3&SubExercise=1>

Souvětí souřadná i podřadná

<http://www.sprachenzentrum.com/deutsch/mittelstufe1/grammatik/nebensaetze/konjunktionen.htm>
<http://www.edition-deutsch.de/buecher/grips-uebung3.php3>
<http://www.sprachenzentrum.com/deutsch/mittelstufe1/grammatik/nebensaetze/konjunktionen1.htm>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=4&Lecture=4&Exercise=4&SubExercise=1>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=4&Lecture=7&Exercise=6&SubExercise=1>
<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/konjadv.htm>
<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises7-9/Ex7-7-1.htm>

SOUVĚTÍ PODŘADNÉ

(Satzgefüge)

Vedlejší věta obsahově doplňuje větu hlavní.

Je uvozena spojkou a přísudek stojí vždy až na konci věty.

Podmět stojí větinou hned za spojkou.

Er will mir zeigen, dass er es auch ohne mich schafft. (Chce mi ukázat, že to stihne i bez mě.)

Er ist müde, weil er gestern viel gearbeitet hat. (Je unavený, protože včera hodně pracoval.)

Er will nicht kommen, obwohl er nicht arbeiten muss. (Nechce přijít, ačkoliv nemusí pracovat.)

Zvratné zájmeno ve vedlejší větě

a) Je-li podmětem ve vedlejší větě podstatné jméno, stojí zvratné zájmeno ještě před ním.

Ich weiß, dass sich mein Freund ein Auto kaufen will. (Vím, že si můj přítel chce koupit auto.)

b) Je-li podmětem ve vedlejší větě zájmeno, stojí zvratné zájmeno až za ním.

Ich weiß, dass er sich ein Auto kaufen will. (Vím, že si chce koupit auto.)

Pořádek slov ve větě hlavní po větě vedlejší

Hlavní věta po vedlejší začíná přísudkem.

Wenn ich Zahnschmerzen habe, gehe ich zum Zahnarzt. (Když mě bolí zub, jdu k zubaři.)

Vedlejší větu můžeme nahradit většinou nějakým větným členem.

Bei Zahnschmerzen gehe ich zum Zahnarzt. (Při bolestech zubů jdu k zubaři.)

Existují i vedlejší věty bez spojky, zejména po slovesech sagen, schreiben, denken, glauben apod.

Er glaubt, er schafft es auch ohne mich. (Věří, že to zvládne i bez mě.)

Odkazy

Procvičování různých typů vedlejších vět:

http://vdeutsch.eduhi.at/daf_tibs/modul11.htm

http://www.deutsch-online.com/modules.php?op=modload&name=NS_ezcms&file=index&menu=1&page_id=4

http://www.stufen.de/index.php?name=EZCMS&menu=280200&page_id=180

<http://interdeutsch.de/Uebungen/nebensatz2.htm>

http://interdeutsch.de/Uebungen/wenn_als.htm

http://www.nj.cz/gramatiku_6.htm

http://www.nj.cz/gramatiku_7.htm

http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xg/xg12_04.htm

<http://www.sprachenzentrum.com/deutsch/mittelstufe1/grammatik/nebensaetze/nebensatz1.htm>

http://www.sprachenzentrum.com/deutsch/mittelstufe1/grammatik/nebensaetze/nebensaetze_page.htm

http://www.sprachenzentrum.com/deutsch/mittelstufe1/grammatik/nebensaetze/satzkonjunktionen_page1.htm

<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion14/index.shtml>

http://clark.colgate.edu/dhoffmann/text/Ex200_Folder/Ex102_wqz.htm

<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises7-9/Ex8-5-1.htm>

VĚTY PŘÍČINNÉ

(Kausalsätze)

Jsou uvozeny spojkami **weil** (protože) nebo **da** (protože).

Weil uvozuje většinou vedlejší větu stojící za hlavní, da většinou vedlejší větu stojící před hlavní větou.

Er kommt nicht, weil er keine Zeit hat. (Nepřijde, protože nemá čas.)

Weil er keine Zeit hat, kommt er nicht. (Protože nemá čas, nepřijde.)

Častěji:

Da er keine Zeit hat, kommt er nicht.

Pozor: **weil** (protože, podřadící spojka)

denn (neboť, souvětí souřadné, typ A)

Ich gehe nicht arbeiten, weil ich krank bin.
(Nejdu pracovat, protože jsem nemocný.)

Ich gehe nicht arbeiten, denn ich bin krank.
(Nejdu pracovat, neboť jsem nemocný.)

weil, da (protože, podřadící spojka)

deshalb (proto, souvětí souřadné, typ B)

Ich gehe nicht arbeiten, weil ich krank bin.
(Nejdu pracovat, protože jsem nemocný.)

Ich bin krank, deshalb gehe ich nicht arbeiten
(Jsem nemocný, proto nejdu pracovat.)

Odkazy

http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/nebensaetze_1.htm

http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/nebensaetze_2.htm

http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/nebensaetze_3.htm

http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/nebensaetze_4.htm

http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/nebensaetze_5.htm

http://ospitiweb.indire.it/ictavagnacco/deutsch/dass_weil/06.htm

http://ospitiweb.indire.it/ictavagnacco/deutsch/dass_weil/02_03.html
http://ospitiweb.indire.it/ictavagnacco/deutsch/dass_weil/03.htm
<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/kausal1.htm>
http://people.colgate.edu/dhoffmann/text/Ex200_Folder/Ex098_wqz.htm
http://clark.colgate.edu/dhoffmann/text/Ex200_Folder/Ex100_web.htm
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=3&Lecture=1&Exercise=1&SubExercise=1>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=3&Lecture=1&Exercise=2&SubExercise=1>
<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion10/uebungen.shtml>
weil – deshalb – denn:
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=4&Lecture=4&Exercise=1&SubExercise=1>
<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises7-9/Ex8-3-1.htm>

Věty příčinné + jiné druhy souvětí:

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=4&Lecture=7&Exercise=1&SubExercise=1>
<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion14/index.shtml>
http://clark.colgate.edu/dhoffmann/text/Ex200_Folder/Ex102_wqz.htm
<http://interdeutsch.de/Uebungen/mix3.htm>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=5&Lecture=4&Exercise=1&SubExercise=1>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=3&Lecture=6&Exercise=1&SubExercise=1>
http://ospitiweb.indire.it/ictavagnacco/deutsch/dass_weil/index.htm

VĚTY VZTAŽNÉ

(Relativsätze)

Vztažné věty jsou uvozeny vztažnými zájmeny.

Ta se skloňují jako člen určitý s výjimkou 2. pádu j. č. a 2. a 3. pádu mn. č., kde jsou rozšířena o koncovku **-en**.

Příslušek stojí na konci vztažné věty.

Skloňování vztažných zájmen

	mužský	ženský	střední	mn.č.
1.	der	die	das	die
2.	dessen	deren	dessen	deren
3.	dem	der	dem	denen
4.	den	die	das	die

Hier ist der Mann, der hier wohnt. (... , jenž tu bydlí.)
dessen Sohn hier wohnt. (... , jehož syn zde bydlí.)
dem ich das Geld gebe. (... , jemuž dám ty peníze.)
den ich suche. (... , jehož hledám.)
bei dem ich wohne. (... , u něhož bydlím.)

Vztažné věty mohou být uvozeny i zájmeny **wo**, **wer**, **was**. Ta se vztahují zejména na osobu nebo věc obecně.

Sie gab alles, **was** sie hatte, ihren Kindern. (Dala vše, co měla, svým dětem.)

Das ist ein Land, **wo** viele Tiere leben. (To je zem, kde žije mnoho zvířat.)

Der, **wer** Zeit hat, kann mitkommen. (Ten, kdo má čas, může jít s sebou.)

Ve 2. p. je po vztažných zájmenech podstatné jméno bez členu, resp. přídavné jméno se skloňuje jako bez členu.

Das ist die Frau, mit deren Sohn ich studiere. (... , s jejímž synem studuji.)
 mit deren jüngerem Sohn ich studiere. (... , s jejímž mladším synem studuji.)

Odkazy

<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion22/index.shtml>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=5&Lecture=2&Exercise=4&SubExercise=1>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=6&Lecture=3&Exercise=1&SubExercise=1&ExerciseUrl=schr6L10ex1a.htm>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=6&Lecture=3&Exercise=1&SubExercise=2>
<http://www.sprachenzentrum.com/deutsch/mittelstufe1/grammatik/einstieg/uszeinstieg13.htm>
<http://www.dsporto.de/ubungen/relativstart.htm>
<http://www.passwort-deutsch.de/lernen/band3/lektion17/aktivitaet06.htm>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=6&Lecture=1&Exercise=3&SubExercise=1>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=6&Lecture=1&Exercise=3&SubExercise=2>
<http://www.passwort-deutsch.de/lernen/band3/lektion17/aktivitaet06-02.htm>
http://www.stufen.de/index.php?name=EZCMS&menu=2802&page_id=166
<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/relativ.htm>
http://www.nj.cz/ukol_11.htm
http://www.nj.cz/ukol_14.htm
<http://interdeutsch.de/Uebungen/relativsatz.htm>
http://www.stufen.de/index.php?name=EZCMS&menu=3902&page_id=288
<http://www.dsporto.de/ubungen/partizip03.htm>
<http://www.dsporto.de/ubungen/partizip05.htm>

NEPŘÍMÉ OTÁZKY

(Indirekte Fragesätze)

Jsou uvozeny:

tázacími zájmeny <i>wer, was, wann, wie, ...</i>	Doplňovací nepřímá otázka:
Wie spät ist es?	Wissen Sie, <i>wie spät es ist?</i> (Víte, kolik je hodin?)
Warum kommt sie?	Sag mir, <i>warum sie kommt.</i> (Řekni mi, proč přijde.)
Bei wem wohnt er?	Schreib mir, <i>bei wem er wohnt.</i> (Napiš mi, u koho bydlí.)

spojkou ob (jestli, zda) -

Bleibt er hier?

Zjišťovací nepřímá otázka:

Frage ihn, *ob er hier bleibt.* (Zeptej se ho, jestli zde zůstane.)

Odkazy

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=4&Lecture=6&Exercise=1&SubExercise=1&ExerciseUrl=schr4L13ex1.htm>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=4&Lecture=6&Exercise=2&SubExercise=1>
<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/indfrag.htm>
http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xg/xg06_15.htm
<http://www.dsporto.de/ubungen/indirekt05.htm>

VĚTY PŘÍPUSTKOVÉ

(Konzessivsätze)

Jsou uvozeny spojkami:

obwohl, obgleich, obschon, obzwar (ačkoliv, přestože),
wenngleich, wennschon, wenn ... auch (i když).

Ich gehe arbeiten, obwohl ich krank bin.

(Jdu pracovat, ačkoliv jsem nemocný.)

Ich gehe arbeiten, wenn ich auch krank bin.

(Jdu pracovat, i když jsem nemocný.)

Pozor: **obwohl** = přestože, ačkoli
Obwohl ich krank bin, gehe ich arbeiten.
(I když jsem nemocný, jdu pracovat.)

trotzdem = přesto (souvětí souřadné typu B)
Ich bin krank, trotzdem gehe ich arbeiten.
(Jsem nemocný, přesto jdu pracovat.)

Odkazy

http://clark.colgate.edu/dhoffmann/text/Ex200_Folder/Ex102_wqz.htm
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=5&Lecture=2&Exercise=3&SubExercise=1>

Odlišení přípustkových vět od jiných vět vedlejších:

http://vdeutsch.eduhi.at/daf_tibs/modul11.htm
http://www.deutsch-online.com/modules.php?op=modload&name=NS-ezcms&file=index&menu=1&page_id=4
http://www.stufen.de/index.php?name=EZCMS&menu=280200&page_id=180
<http://interdeutsch.de/Uebungen/nebensatz2.htm>
http://interdeutsch.de/Uebungen/wenn_als.htm
http://www.nj.cz/gramatiku_6.htm
http://www.nj.cz/gramatiku_7.htm
<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion14/index.shtml>

VĚTY ZPŮSOBOVÉ

(Modalsätze)

Jsou uvozeny spojkami **indem**, **dadurch**, **dass...** (tím, že...).

Am besten erhole ich mich, indem ich Sport treibe. (Nejlépe se zotavím tím, že sportuji.)
Am besten erhole ich mich dadurch, dass ich Sport treibe.

Patří sem i věty se spojkami „**ohne dass**“ a „**statt dass**“ - viz Infinitivní konstrukce s „**ohne ... zu**“ a „**statt ... zu**“.

Rovněž sem patří i srovnávací souvětí s „**je ... , desto**“ - viz Dvojicové spojky.

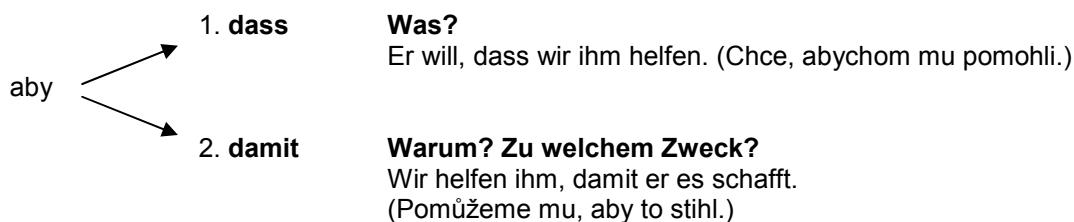
Odkazy

<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises7-9/Ex8-4-1.htm>
<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises7-9/Ex8-4-2.htm>
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=6&Lecture=5&Exercise=3&SubExercise=1>
<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises7-9/Ex8-1-6.htm>
<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises7-9/Ex8-5-1.htm>

VĚTY ÚČELOVÉ

(Finalsätze)

Vedlejší věty s „**dass**“ a „**damit**“

V němčině užíváme oznamovací způsob přítomného času.

Věty s „**dass**“ krátíme v některých případech infinitivní konstrukcí s „**zu**“.

Věty s „**damit**“ krátíme v některých případech infinitivní konstrukcí s „**um ... zu**“

Pravidla viz Infinitivní konstrukce s „**zu**“ a „**um ... zu**“.

Odkazy

Vedlejší věty se spojkou **damit**

http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/nebensaetze_damit_1.htm
http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/nebensaetze_damit_2.htm
http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/nebensaetze_damit_3.htm
http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/nebensaetze_damit_4.htm

Vedlejší věty se spojkou **dass**

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=3&Lecture=6&Exercise=4&SubExercise=1>
http://ospitiweb.indire.it/ictavagnacco/deutsch/dass_weil/05.htm
http://ospitiweb.indire.it/ictavagnacco/deutsch/dass_weil/01.htm
http://ospitiweb.indire.it/ictavagnacco/deutsch/dass_weil/04.htm
http://ospitiweb.indire.it/ictavagnacco/deutsch/Test_7.2/11.htm
<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion9/index.shtml>
<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion9/uebungen.shtml>
<http://www.edition-deutsch.de/buecher/gmsv-uebung1.php3>
<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises1-6/Ex4-5-1.htm>

VĚTY ČASOVÉ

(Temporalsätze)

Časové spojky

wenn (když), **sooft** (kdykoli), **als** (když), **nachdem** (poté co), **kaum** (sotvaže), **sobald** (jakmile), **seitdem** (od té doby co), **bevor**, **ehe** (dříve než), **bis** (až = dokud ne), **solange** (pokud), **während** (zatímco)

Opakování děje v minulosti:

wenn (když), **sooft** (kdykoli)

Wenn ich ihn sprechen will, hat er nie Zeit. (Immer wenn ...)

(Když s ním chci mluvit, nemá nikdy čas.)

Wenn wir Zeit hatten, spielten wir Tennis. (Jedes Mal wenn ...)

(Když jsme měli čas, hráli jsme tenis.)

Sooth er nach Prag kam, besuchte er uns.

(Kdykoli přijel do Prahy, navštívil nás.)

Jedinečnost děje v minulosti:

als (když)

Als er gestern kam, war es schon dunkel.

(Když včera přišel, byla už tma.)

Mein Vater starb, als ich zehn Jahre alt war.

(Můj otec zemřel, když mi bylo deset let.)

Předčasnost děje před dějem věty hlavní:

nachdem (poté co), **kaum** (sotvaže), **sobald** (jakmile), **seitdem** (od té doby co)

Nachdem er gefrühstückt hatte, ging er zur Arbeit.

(Poté co se nasnídal, šel do práce.)

Jsou-li oba děje v minulosti, užívá se po „nachdem“ plusquamperfektum, v hlavní větě pak větinou prétéritum. Po ostatních časových spojkách není použití plusquamperfekta závazné.

Kaum erfuhr er es / hatte er es erfahren, ging er weg.

(Sotva se to dověděl, odešel.)

Po „kaum“ následuje nepřímý pořádek slov.

Sobald er zurückkam / zurückgekommen war, sagte ich es ihm.

(Jakmile se vrátil, řekl jsem mu to.)

Následnost po ději věty hlavní:

bevor, ehe (dříve než), **bis** (až = dokud ne...), **wenn** (až = až když), **nachdem** (poté co)

Bevor / Ehe wir in Urlaub fahren, müssen wir das Auto reparieren lassen.

(Než pojedeme na dovolenou, musíme nechat opravit auto.)

Bevor er abreiste, besuchte er uns /hatte er uns besucht.

(Než odjel, navštívil nás.)

Pro předčasnost děje věty hlavní lze v minulosti užít i plusquamperfekta.

„bis“ vyjadřuje trvání děje do okamžiku, kdy nastane děj věty hlavní; sloveso stojí vždy v kladném tvaru:

Du bleibst hier, bis ich Hilfe hole.

(Zůstaneš tady, než přivedu pomoc / dokud nepřivedu pomoc.)

Při ději v budoucnosti odpovídá „wenn“ českému „až“:

Wenn ich ihn sehe, sage ich es ihm.

(Až ho uvidím, řeknu mu to.)

Wenn / Nachdem ich das Buch gelesen habe, bringe ich es zurück.

(Až tu knihu přečtu, vrátím ji.)

Pro následnost děje v budoucnosti lze užít i perfektum.

Děj paralelní s dějem věty hlavní:

solange (pokud), **während** (zatímco)

Solange es schön war, blieben wir dort.

(Pokud bylo pěkně, zůstali jsme tam.)

Während sie kocht, liest er die Zeitung.

(Zatímco ona vaří, on čte noviny.)

K užívání časů viz též Užívání časů a časová souslednost.

Odkazy

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=6&Lecture=2&Exercise=5&SubExercise=1>

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=6&Lecture=5&Exercise=1&SubExercise=1&ExerciseUrl=schr6L12ex1.htm>

http://www.sprachenzentrum.com/deutsch/mittelstufe1/grammatik/nebensaetze/vorzeitigkeit_page.htm

http://www.nj.cz/gramatiku_6.htm

<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises7-9/Ex7-3-1.htm>

Spojky „wenn“ a „als“:

<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion18/index.shtml>

<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/wennals.htm>

http://www.nj.cz/ukol_13.htm

<http://www.sprachenzentrum.com/deutsch/grundstufe1/grammatik/satz/wennoderals.htm>

http://clark.colgate.edu/dhoffmann/text/Ex200_Folder/Ex082_wclz.htm

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=5&Lecture=1&Exercise=1&SubExercise=1&ExerciseUrl=schr5L1ex1.htm>

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=5&Lecture=1&Exercise=2&SubExercise=1>

http://interdeutsch.de/Uebungen/wenn_als.htm

http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xm/xm03_02.htm

<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises7-9/Ex7-6-2.htm>

VĚTY PODMÍNKOVÉ

(Konditionalsätze)

Jsou uvozeny spojkami **wenn** (když, kdyby), **falls** (v případě, že), **sofern** (pokud)

Reálnou podmítku vyjadřujeme oznamovacím způsobem.

Wenn du kommst, gehen wir ins Kino. (Když přijdeš, půjdeme do kina.)

Falls ich ihn sehe, sage ich es ihm. (Pokud ho uvidím, řeknu mu to.)

Nereálnou podmítku vyjadřujeme:

a) v současnosti konjunktivem préterita nebo opisem s „würde“

Wenn ich Zeit hätte, würde ich mehr lernen. (Kdybych měl čas, učil bych se víc.)

b) v minulosti konjunktivem plusquamperfekta

Wenn ich damals mehr Zeit gehabt hätte, hätte ich mehr gelernt.

(Kdybych tehdy byl měl víc času, učil bych se býval víc.)

Pokud souvětí začíná podmínkovou větou, můžeme spojku vynechat.

Treffe ich ihn, sage ich es ihm.

(Potkám-li ho, řeknu mu to.)

Hätte ich Zeit, würde ich mehr lernen.

(Měl-li bych čas, učil bych se.)

Hätte ich damals Zeit gehabt, hätte ich mehr gelernt.

(Kdybych tehdy byl měl víc času, býval bych se učil víc.)

V nereálných podmínkových větách vyjadřujících děj, který by mohl v budoucnosti nastat, můžeme použít konjunktivu slovesa *sollen*.

Sollte es regnen, würden wir zu Hause bleiben.

(Kdyby mělo prštět, zůstaneme doma.)

Odkazy

Vyjádření reálné podmínky:

<http://www.br-online.de/alpha/deutschklasse/deutschlernen/lektion13/index.shtml>

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=3&Lecture=4&Exercise=2&SubExercise=1>

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=4&Lecture=7&Exercise=5&SubExercise=1>

Vyjádření nereálné podmínky:

http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xg/xg10_03.htm

http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xg/xg08_05.htm

http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xm/xm05_02.htm

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=5&Lecture=4&Exercise=2&SubExercise=1>

http://www.sprachenzentrum.com/deutsch/mittelstufe1/grammatik/konjunktiv/konjunktiv2b_page.htm

http://clark.colgate.edu/dhoffmann/text/Ex200_Folder/Ex111_wclz.htm

http://clark.colgate.edu/dhoffmann/text/Ex200_Folder/Ex112_wclz.htm

<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/irrealis.htm>

<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises7-9/Ex7-5-1.htm>

<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises10-15/Ex11-2-1.htm>

VĚTY SROVNÁVACÍ A ÚČINKOVÉ

(Komparativsätze und Konsekutivsätze)

Věty srovnávací

... so + přídavné jméno v 1. stupni ..., wie

srovnávají se dva děje stejného stupně

Es ist nicht **so** einfach, **wie** ich es mir vorgestellt habe.
(Není to tak jednoduché, jak jsem si představoval.)

... přídavné jméno ve 2. stupni + als

srovnávají se dva děje různého stupně

Es war einfacher, **als** ich es mir vorgestellt habe.
(Bylo to jednodušší, než jsem si představoval.)

als ob (jako by)

nereálné přirovnání, používáme konjunktivů, *ob* lze vynechat (pak se změní slovosled na nepřímý):

Er tut, als ob er alles wüsste. / ..., als wüsste er alles.

(Dělá, jako by všechno věděl.)

Er tut, als ob er nichts gegessen hätte. /..., als hätte er nichts gegessen.

(Dělá, jako by byl býval nejedl.)

Věty účinkové

...so ..., dass (...tak ..., že), so dass (takže)

Es ist so kalt, dass wir nicht baden können. (Je tak chladno, že se nemůžeme kupat.)

Es ist kalt, so dass wir nicht baden können. (Je chladno, takže se nemůžeme kupat.)

...zu ..., als dass (příliš ..., než aby)

U této spojky používáme buď oznamovací způsob nebo

konjunktiv préterita pro děj v čase přítomném a konjunktiv plusquamperfekta pro minulý děj.

Es ist zu kalt, als dass wir baden können / könnten.

(Je příliš chladno, než abychom se mohli kupat.)

Es war zu kalt, als dass wir baden konnten / hätten baden können.

(Bylo příliš chladno, než abychom se byli mohli kupat.)

Jsou-li v obou větách stejné podměty, můžeme zkrátit souvětí na infinitivní vazbu s um ... zu.

Er hat zu wenig Zeit, als dass er es machen könnte.

Er hat zu wenig Zeit, um es machen zu können.

(Má příliš málo času, než aby to mohl udělat.)

Er hatte zu wenig Geld, als das er es hätte kaufen können.

Er hatte zu wenig Geld, um es kaufen zu können.

(Měl příliš málo peněz, než aby si to byl mohl kupit.)

Odkazy

<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises7-9/Ex7-6-1.htm>

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=6&Lecture=2&Exercise=3&SubExercise=1>

http://www.sprachenzentrum.com/deutsch/mittelstufe1/grammatik/konjunktiv/konjunktivalsob_page.htm

http://www.deutsch-online.com/modules.php?op=modload&name=NS-ezcms&file=index&menu=1&page_id=4

DVOJICOVÉ SPOJKY

(Mehrteilige Konjunktionen)

V každé z vět souvětí se vyskytuje jedna část spojky. Slovosled se řídí vždy tou spojkou, která jako by stála samostatně (sondern, oder – přímý pořádek slov, ostatní – nepřímý pořádek slov, po spojce je – věta vedlejší). Některé z nich mohou být i uvnitř věty.

nicht nur - sondern auch (nejen – ale i)

Er spricht nicht nur Deutsch, sondern er kann auch gut Englisch.
(Mluví nejen německy, ale umí i dobře anglicky.)

sowohl – als auch (jak – tak)

Er spricht sowohl Deutsch, als kann er auch gut Englisch.
(Mluví jak německy, tak umí i dobře anglicky.)

weder – noch (ani – ani)

Er spricht weder Deutsch, noch kann er gut Englisch.
(Nemluví ani německy, ani neumí dobře anglicky.)

entweder – oder (buď – anebo)

Entweder sprechen wir Deutsch, oder wir können auch Englisch sprechen.
(Buď budeme mluvit německy, nebo můžeme mluvit i anglicky.)

einerseits – andererseits (na jedné straně – na druhé straně)

Einerseits will er gut Deutsch sprechen, andererseits lernt er nicht viel.
(Na jedné straně chce mluvit dobře německy, na druhé straně se moc neučí.)

mal – mal (jednou - jednou)

Mal lernt er Deutsch, mal liest er ein Buch.
(Jednou se učí německy, jednou si čte nějakou knihu.)

bald – bald (hned - hned)

Bald lernt er Deutsch, bald liest er ein Buch.
(Hned se učí německy, hned si čte nějakou knihu.)

je – desto (čím –tím)

Je mehr er Deutsch lernt, desto besser kann er sprechen.
(Čím víc se učí německy, tím lépe umí mluvit.)

Odkazy

weder – noch:

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=6&Lecture=3&Exercise=3&SubExercise=3>

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=6&Lecture=3&Exercise=3&SubExercise=4>

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=6&Lecture=3&Exercise=3&SubExercise=5>

je – desto:

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=6&Lecture=1&Exercise=6&SubExercise=1>

<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises7-9/Ex7-6-1.htm>

sowohl – als auch:

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=6&Lecture=3&Exercise=3&SubExercise=1>

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=6&Lecture=3&Exercise=3&SubExercise=2>

Různé typy párových spojek:

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=6&Lecture=3&Exercise=3&SubExercise=1>

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=6&Lecture=1&Exercise=6&SubExercise=1>

INFINITIV

(Infinitiv)

Infinitiv I (přítomný infinitiv)

a) činný – má koncovku **-en**, po souhláskách **r a l** jen **-n**

fragen (ptát se), schreiben (psát), ändern (měnit), basteln (kutit)

b) trpný

příčestí minulé + werden

gefragt werden (být tázán), geschrieben werden (být psán)

Infinitiv stojí většinou až na konci věty.

Ich muss heute noch etwas machen.

Der Brief muss noch heute geschrieben werden.

(Musím dnes ještě něco udělat.)

(Dopis musí být napsán ještě dnes.)

Infinitiv II (minulý infinitiv)

a) činný

příčestí minulé + infinitiv haben nebo sein

gemacht haben (předtím udělat), gelesen haben (předtím přečíst), gereist sein (předtím cestovat),
geblieben sein (předtím zůstat)

b) trpný

příčestí minulé + worden + sein

gefragt worden sein (předtím být tázán)
gerufen worden sein (předtím být volán)

Užití

a) Při krácení vět pro vyjádření předčasnosti:

Sie legte die Prüfung ab, ohne gelernt zu haben.

(Složila zkoušku, aniž by se předtím učila.)

Der Sportler scheint viel trainiert zu haben.

(Zdá se, že sportovec hodně trénoval.)

b) V druhém budoucím čase při vyjádření domněnky v minulosti:

Er wird seine Schlüssel verloren haben.

(Asi ztratil klíče.)

c) Ve spojení s modálním slovesem pro vyjádření domněnky v minulosti s postojem mluvčího:

Das Bild musste Cranach gemalt haben.

(Obraz pravděpodobně namaloval Cranach.)

Sie mag dort geblieben sein.

(Asi tam zůstala.)

Viz též Infinitivní vazby, Trpný rod, Druhý budoucí čas.

Odkazy

Trpný infinitiv:

<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises7-9/Ex7-4-4.htm>

INFINITIV PROSTÝ A ZÁVISLÝ

(Infinitiv ohne „zu“ und mit „zu“)

Prostý infinitiv bez „zu“

1. modální slovesa **dürfen, können, mögen, müssen, sollen, wollen**

Ich muss lernen. (Musím se učit.)

2. slovesa pohybu **fahren, kommen, gehen, reiten, schicken**

Wir gehen am Nachmittag schwimmen. (Jdeme odpoledne plavat.)

Sie schickt die Kinder einkaufen. (Pošle děti nakoupit.)

3. slovesa smyslového vnímání **sehen, hören, fühlen, spüren**

Wir sehen die Maschine landen. (Vidíme letadlo přistávat.)

4. další slovesa **bleiben, lassen**

Ich lasse den Fernseher reparieren. (Nechám televizor opravit.)

helfen, lernen, lehren, heißen

(užití „zu“ kolísá, dává se zejména u rozvinutého infinitivu)

ch helfe dir aufräumen. (Pomohu ti uklidit.)

Ich helfe dir die ganze Wohnung aufzuräumen.

(Pomohu ti uklidit celý byt.)

Závislý infinitiv s „zu“

1. Infinitiv závislý na podstatném jménu

Ich habe die Absicht, Gelegenheit, Möglichkeit, Pflicht, ... Deutsch zu lernen.

(Mám v úmyslu, příležitost, možnost, povinnost ... se učit německy.)

Ich bin in der Lage, ... es zu machen.

(Jsem schopen, právě začínám ... to dělat.)

2. Infinitiv závislý na přídavném jménu

Es ist richtig, leicht, notwendig, erlaubt, verboten, wichtig, gesund, gut, besser, zu spät ... Tennis zu spielen.

(Je správné, lehké, nutné, dovoleno, zakázáno, důležité, zdravé, dobré, lepší, příliš pozdě...hrát tenis.)

3. Infinitiv závislý na slovesu

Vergiss nicht, den Brief zu schicken! (Nezapomeň poslat dopis!)

Častá slovesa:

anbieten, anfangen, brauchen, bitten, aufhören, empfehlen, einladen, beginnen, erlauben, glauben, vorhaben, raten, hoffen, vorschlagen, verbieten, scheinen, versuchen, versprechen...

Slovesa s odlučitelnou předponou = „zu“ mezi předponou a slovesem:

Versuche noch einmal, das Fenster aufzumachen. (Zkus to okno ještě jednou otevřít.)

Více infinitivů = „zu“ až před posledním infinitivem

Ich bin froh, ihn kennen lernen zu können. (Jsem rád, že se s ním mohu seznámit.)

Odkazy

<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises7-9/Ex8-1-1.htm>
<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises7-9/Ex8-1-2.htm>
http://www.nj.cz/ukol_21.htm
http://www.nj.cz/cviceni_24.htm
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=5&Lecture=5&Exercise=2&SubExercise=1>
http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xg/xg11_02.htm
http://psirius.webpark.cz/cviceni_k_infinitiv_zavisly_1.htm
http://psirius.webpark.cz/cviceni_k_infinitiv_zavisly_3.htm
<http://www.hueber.de/shared/uebungen/themen-neu/lerner/uebungen/fset.php?Volume=2&Lecture=5&Exercise=4&SubExercise=1>

SLOVESA „HABEN“ / „SEIN“ A INFINITIV S „ZU“

(Infinitivkonstruktion mit „haben“ und „sein“)

Sloveso "haben" + infinitiv s "zu"

Vyjadřuje, že někdo musí, může nebo má něco udělat.

Ich habe noch etwas zu tun. = Ich muss / kann / soll noch etwas tun.
(Musím / mohu / mám ještě něco udělat.)

Sloveso "sein" + infinitiv s "zu"

Vyjadřuje, že něco se musí nebo může udělat. Není řečeno, kdo to musí nebo může udělat.

Der Brief ist zu schreiben. = Den Brief muss man schreiben.
= Der Brief muss geschrieben werden.
(Dopis se musí / může napsat.)

Das Buch ist zu kaufen. = Das Buch kann man kaufen.
= Das Buch kann gekauft werden.
(Kniha se dá koupit.)

K vyjádření možnosti máme několik způsobů:

Die Sache kann man machen.
Die Sache kann gemacht werden.
Die Sache ist zu machen.
Die Sache lässt sich machen.
Die Sache ist machbar.
Das ist die zu machende Sache.

Odkazy

<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises7-9/Ex8-1-3.htm>
http://psirius.webpark.cz/cviceni_k_infinitiv_zavisly_2.htm

INFINITIVNÍ KONSTRUKCE S „ZU“ A „UM ... ZU“

(Infinitivkonstruktionen mit „zu“ und „um ... zu“)

Krácení vět s „dass“ infinitivní konstrukcí s „zu“

Vypouští se spojka a podmět a sloveso se mění na infinitiv za podmínek:

stejné podměty v obou větách

Er hofft, dass er es bekommt. (Doufá, že to dostane.)

Er hofft, es zu bekommen.

podmět věty vedlejší je předmětem věty hlavní

Ich rate dir, dass du endlich anfängst. (Radím ti, abys konečně začal.)

Ich rate dir, endlich anzufangen. (Radím ti konečně začít.)

podměty es (hlavní) a man (vedlejší)

Es ist besser, dass man es macht. (Je lépe, když se to udělá.)

Es ist besser, es zu machen. (Je lépe to udělat.)

Nekrátíme po slovesech sdělování informací (schreiben, sagen, erzählen, lesen, sehen, hören), kde by nebyl jasný smysl:

Ich schreibe ihm, dass ich kommen kann. (Příši mu, že mohu přijet.)

Ich schreibe ihm, dass er kommen kann. (Příši mu, že může přijet.)

Krácení vět s „damit“ infinitivní konstrukcí s „um ... zu“

Vypouští se spojka a podmět a sloveso se mění na infinitiv, jsou li v obou větách stejné podměty:

Er geht in die Stadt, damit er Geschenke kauft. (Jde do města, aby koupil dárky.)

Er geht in die Stadt, um Geschenke zu kaufen. (Jde do města koupit dárky.)

Er steht auf, damit er das Fenster aufmacht. (Vstává, aby zavřel okno.)

Er steht auf, um das Fenster aufzumachen. (Vstává zavřít okno.)

Er nimmt das Buch mit, damit er lesen kann. (Bere si s sebou knihu, aby mohl číst.)

Er nimmt das Buch mit, um lesen zu können.

Ale:

Er gibt mir die Adresse, damit ich ihm schreiben kann.

(Dá mi adresu, abych mu mohla napsat.)

Odkazy

http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/nebensaetze_damit_1.htm

http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/nebensaetze_damit_2.htm

http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/nebensaetze_damit_3.htm

http://www.iik.de/uebungen/uebungsseite/uebliches/nebensaetze_damit_4.htm

http://courseware.nus.edu.sg/e-daf/kimdh/LA3202GR_self/Week3/ex3/damit.htm

<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises7-9/Ex8-2-1.htm>

http://www.aufgaben.schubert-verlag.de/xg/xg11_01.htm

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=5&Lecture=6&Exercise=2&SubExercise=1>

<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises7-9/Ex8-1-4.htm>

http://ospitiweb.indire.it/ictavagnacco/deutsch/Test_7.3/05.htm

http://ospitiweb.indire.it/ictavagnacco/deutsch/Test_7.3/06.htm

http://ospitiweb.indire.it/ictavagnacco/deutsch/Test_7.3/10.htm

http://ospitiweb.indire.it/ictavagnacco/deutsch/Test_7.3/12a.htm

http://ospitiweb.indire.it/ictavagnacco/deutsch/Test_7.3/12b.htm

http://ospitiweb.indire.it/ictavagnacco/deutsch/Test_7.3/12c.htm

INFINITIVNÍ KONSTRUKCE SE „STATT ... ZU“ A „OHNE ... ZU“

(Infinitivkonstruktionen mit „statt ... zu“ und „ohne ... zu“)

Krácení vět se spojkou „statt dass“ infinitivní konstrukcí se „statt ... zu“

Vypouští se spojka a podmět a sloveso se mění na infinitiv, jsou li v obou větách stejné podměty:

Sie schläft, statt dass sie zur Schule geht. (Spí, místo aby šla do školy.)

Sie schläft, statt zur Schule zu gehen.

Statt dass er lernt, geht er Tennis spielen. (Místo aby se učil, hraje tenis.)

Statt zu lernen, geht er Tennis spielen.

Ale:

Wir gehen zu Fuß, statt dass uns unser Vater zum Bahnhof bringt.

(Jdeme pěšky, místo aby otec dovezl na nádraží.)

Krácení vět se spojkou „ohne dass“ infinitivní konstrukcí s „ohne ... zu“

Vypouští se spojka a podmět a sloveso se mění na infinitiv, jsou li v obou větách stejné podměty:

Er macht es, ohne dass er ein Wort sagt. (Udělá to, aniž by řekl jediné slovo.)

Er macht es, ohne ein Wort zu sagen.

Ohne ein Wort zu sagen, macht er es.

Ale:

Er kaufte ein Auto, ohne dass sie es wusste. (Koupil auto, aniž by to věděla.)

Věty po ohne dass i konstrukce „ohne ... dass“ jsou vždy kladné.

Er macht es und sagt kein Wort. = Er macht es, ohne ein Wort zu sagen.

Předchází-li děj způsobové věty ději věty hlavní, krátíme infinitivem minulým.

Er geht zur Arbeit, ohne dass er gefrühstückt hat. (Jde do práce, aniž by /předtím/ posnídal.)

Er geht zur Arbeit, ohne gefrühstückt zu haben.

Er ging zur Arbeit, ohne dass er gefrühstückt hatte. (Šel do práce, aniž by /předtím/ posnídal.)

Er ging zur Arbeit, ohne gefrühstückt zu haben.

Odkazy

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=5&Lecture=6&Exercise=4&SubExercise=1>

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=5&Lecture=6&Exercise=4&SubExercise=2>

<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises7-9/Ex8-1-5.htm>

<http://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/lerner/uebungen/fset.php?Volume=6&Lecture=5&Exercise=3&SubExercise=1>

<http://www.grammade.ru/grammade.files/Exercises7-9/Ex8-1-6.htm>

Vazby „um ... zu“ – „ohne ... zu“ – „statt ... zu“:

<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/umzu.htm>

<http://www.saunalahti.fi/%7Emichi1/uebungen/umzu.htm>

<http://courseware.nus.edu.sg/e-daf/cwm/la3202gr/e14/infkonj.htm>

SLOVESO „SCHEINEN“

(Modifiziertes Verb „scheinen“)

Sloveso „scheinen“ se ve spojení s vedlejší větou užívá v neosobní vazbě, ve spojení s infinitivem s „zu“ ve vazbě osobní. Předčasnost děje v osobní vazbě s infinitivem s „zu“ vyjadřujeme infinitivem minulým.

Es scheint, dass du glücklich bist.
(Zdá se, že jsi štastný.)

Du scheinst glücklich zu sein.
(Zdáš se být štastný.)

Es scheint, dass du alles geschafft hast.
(Zdá se, že jsi všechno stihl.)

Du scheint alles geschafft zu haben.
(Zdá se, že jsi všechno stihl.)